2003 YIL 9 MAY, JUMA

Qishloq HAYOTI

O'zbekiston Respublikasi ijtimoiy-iqtisodiy gazetasi

1974 yil 1 yanvardan chiqa boshlagan

№61 (6.586). Sotuvda erkin narxda

БУГУНГИ СОНДА

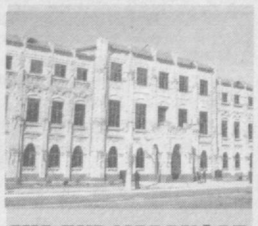

ЯНА БИР МАЪРИФАТ МАСКАНИ (1-2-саҳифаларда)

ҚАЛЛОБЛИКНИНГ УМРИ ҚИСҚА (2-саҳифада)

САРҲАДЛАР ИШОНЧЛИ ҚЎЛЛАРДА (2-саҳифада)

КУННИНГ МУҲИМ ВОҚЕАЛАРИ

● Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Капитал қурилишда иқтисодий ислоҳотларни янада чуқурлаштиришнинг асосий йўналишлари тўғрисида»ги Фармони матбуотда эълон қилинди.

● Тошкент шаҳар ҳокимлигида жорий йилнинг биринчи чорагида пойтахтимизни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш якунлари ва иқтисодий ислоҳотларнинг боришига бағишланган фаоллар йиғилиши бўлиб ўтди.

● Тошкент шаҳри халқ таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш марказий институтида «Абдулла Авлоний ва замонавий таълим» мавзуида илмий-амалий анжуман бўлиб ўтди.

● Тошкент Ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш муҳандислари институти иқтисодиёт факультети ҳузурида «Агробизнес» клуби очилди.

● Обод маҳалла йили муносабати билан республика Соғлиқни сақлаш вазирлиги томонидан ташкил этилган саломатлик поезди Навоий вилоятига етиб келди.

● Пойтахтимиздаги Мирзо Улуғбек номли истироҳат боғида Халқаро Қизил Хоч ва Қизил Ярим Ой ҳаракати кунига бағишланган байрам тадбирлари бўлиб ўтди.

● «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати ёшларни ҳарбий ватанпарварлик руҳида тарбиялаш, уларнинг онгшуурига миллий истиқлол ғояларига садоқат, она Ватанга муҳаббат туйғусини сингдириш мақсадида «Шунқорлар» ҳарбий-спорт мусобақаларини ўтказди.

● Садриддин Айний номидаги Бухоро вилоят мусиқали драма ва комедия театрида Ғафур Ғулом таваллудининг 100 йиллигига бағишлаб адибнинг «Шум бола» асари асосида «Шум боланинг шўхликлари» мусиқали комедияси саҳналаштирилди.

● Фарғона вилоят ўлкашунослик музейи, «Маънавият ва маърифат» бўлими ҳамда «Нуроний» жамғармаси ҳамкорликда Обод маҳалла йилига бағишлаб «Ўзбекистон давлатчилиги тарихи: маҳалла, оила, инсоний қадриятлар» мавзуида кўчма кўргазма ташкил этди.

● Пойтахтимизда Ўзбекистон радиологларининг «Тиббий визуализация ва интервенцияли радиологиянинг долзарб масалалари» мавзуидаги бешинчи халқаро илмий-амалий конференцияси иш бошлади.

МУҚАДДАС ТУЙҒУ

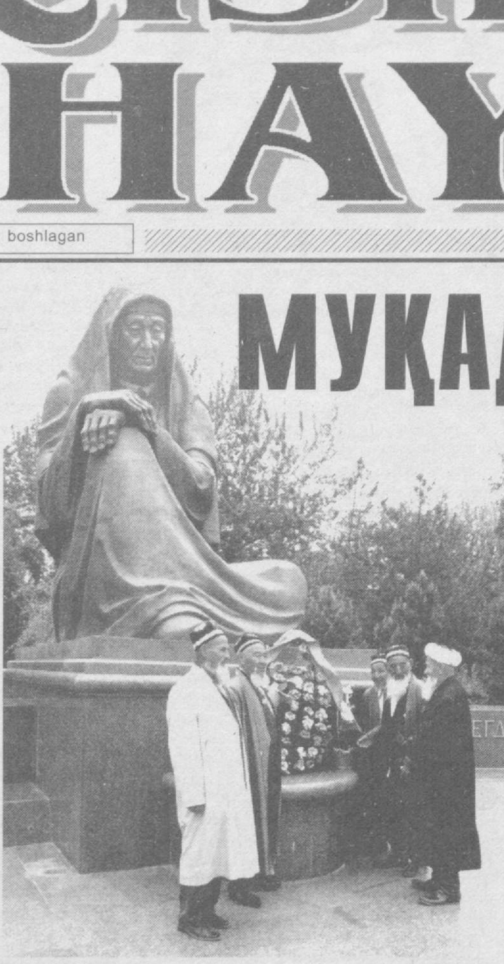

Хотира ва қадрлаш – бу икки сўз гўё бир-бирига уйғунлашиб кетгандай. Инсон борки ўтганларни эслайди, одамларни қадрлайди.

Ҳаёт мазмуни ҳам шундан иборат эмасми? Чунки умри давомида яхшилик ила ном қолдириб кетган инсонларнинг номи унутилмай йиллардан-йилларга, авлодлардан-авлодларга қадар ёдга олинаверади.

Хотира ва Қадрлаш куни муносабати билан хотиралар яна бир бор уйғонади. Ўзбекистон фахрийларни ижтимоий қўллаб-қувватлаш "Нуроний" жамғармаси марказий кенгашида бўлганимизда бунга яна бир бор амин бўлдик. Бу ерда пиру бадавлат отахону онахонларимизни кўплаб учратдик. Уларнинг аксарияти уруш ва меҳнат фахрийлари эди.

9 МАЙ - ХОТИРА ВА ҚАДРЛАШ КУНИ

-Яқинда республика Вазирлар Маҳкамаси томонидан қабул қилинган қарор юзасидан қатор ишларни амалга ошириб келмоқдамиз, - дейди жамғарма марказий кенгаши раисининг биринчи ўринбосари Шуҳрат Усмонов. – Айни пайтда мамлакатимизда 3 миллионга яқин фахрийлар мавжуд. Улардан 45 мингдан ортиғи уруш қатнашчилари, 30 минги уруш ногиронлари ҳисобланади. 365 мингдан ортиғи эса фронт ортида меҳнат қилганлардир. Шулардан тўрт мингга яқини бир асрни ортда қолдирганлар. Аммо, бундай табаррук инсонларнинг сафи йилдан-йилга сийраклашиб бормоқда. Байрам арафасида Тошкент шаҳридаги қирққа яқин хонадонларда бўлиб, фахрийларимизнинг ҳолидан хабар олдик.

Одам тафтини одам олади. Ёши улуғ кишиларни зиёрат қилиш, уларнинг ҳол-аҳволидан бохабар бўлиш халқимизнинг эзгу удумларидан биридир. Бу нарса бизнинг қон-қонимизга сингиб кетган. Чунки биз нуроний отахонларимизни, мунис онахонларимизни табаррук биламиз. Айтайлик, бирон-бир жойга узоқ сафарга отлансак, албатта кекса бобомиз, момомиздан фотиҳа олишни канда қилмаймиз. Нима учун шундай? Бу ҳам ўзбекнинг ўзига хос фазилатларидан бири эмасми?

Шу кунларда пойтахтимиздаги Хотира майдонига келаётган зиёратчилар ўзларининг қуролдош дўстларини, машъум қатағон даврида шаҳид кетган ота-си-боболари хотирасини ёд этиб, уларни яна бир бор эслашади. Зеро, ўтганларни хотирлаш улуғ хислатдир.

Азиз ЮНУСОВ – уруш ва меҳнат фахрийси:

-Урушдан қайтганимдан сўнг эллик йилдан ортиқ вақт суд-ҳуқуқ тизимида ишладим. Мана бугун биз дўстларимиз, биродарларимиз билан бу ерга – Хотира майдонини зиёрат қилиш учун келдик. Чунки бу ерда кўплаб қуролдош, сафдош дўстларимизнинг номлари битилган. Уларнинг сиймоси, хотираси доим қалбимизда. Номларини ҳеч қачон унута олмаймиз.

Абдуҳамид САИДОВ - уруш ва меҳнат фахрийси:

-Мана бу суратга дўстим билан Берлинда тушганмиз. (Чўнтагидан ранги униққан, эски суратни олиб кўрсатади). Афсуски, дўстим урушдан тирик қайтмади. Уни доим ёнимда олиб юраман. Хотира майдонида дўстимнинг ҳам исми ёзилган. Шунинг учун бу масқан очилганидан буён келиб зиёрат қилиб кетаман.

Ҳа, хотира муқаддас туйғу. Буни бугун Хотира майдонини зиёрат қилиб юрган инсонларнинг нигоҳларидан, гапирган гапларидан ҳам илғаш қийин эмас.

Дилшод УЛУҒМУРОДОВ,
"Қишлоқ ҳаёти" мухбири.

Бахтиёр АКРАМОВ олган суратлар.

(Бу ҳақдаги мақолаларнинг давомини 4-саҳифада ўқийсиз).

ВАЗИФАЛАР БЕЛГИЛАНДИ

БУХОРО. (ЎзА мухбири Илҳом САФАР). Бухоро вилоятида ислоҳотларни амалга ошириш, мулкдорлар синфини шакллантириш, тадбиркорликни ривожлантириш, ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишга кенг эътибор қаратилмоқда. Четдан келтирилаётган маҳсулотларнинг 47 турини бугун вилоят корхоналарида ишлаб чиқариш йўлга қўйилди.

Кичик ва ўрта бизнесни ривожлантиришга қаратилган амалий ҳаракатлар туфайли 1 минг 199 кичик ва ўрта бизнес субъекти рўйхатга олиниб, 7 минг 400 иш ўрни очилди.

Вилоят иқтисодиётига чет эл сармоясини жалб қилиш орқали маҳаллий хомашёни қайта ишлаб, янги турдаги маҳсулотлар ишлаб чиқаришга эришилмоқда. Натижада қўшма корхоналарда маҳсулот ишлаб чиқариш хажми 4,5 миллиард сўмга етди.

Вилоятни ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришда муаммо ва камчиликлар ҳам кам эмас. Маркетинг ва менежмент тўғри йўлга қўйилмаганлиги боис вилоятдаги тўққиз саноат корхонасида ишлаб чиқариш ҳажми пасайиб кетган. Тайёр маҳсулотлар қолдиғи 14,8 миллиард сўмга етганлиги, хомашё ва айланма маблағларнинг беҳуда сарфланаётганини кўрсатмоқда.

Аҳолининг коммунал хизматлардан фойдаланганлиги учун қарзлари ўсиб бормоқда. Бундай ташвишли аҳвол Бухоро шаҳрида, Когон, Пешку, Жондор, Ромитан ва Вобкент туманларида айниқса яққол кўзга ташланмоқда. Қишлоқ аҳолисини ичимлик сув ва табиий газ билан таъминлаш дастурини амалга оширишда ҳам сусткашликка йўл қўйилмоқда.

Бухоро вилоят фаолларининг шу йил биринчи чорак якунларига бағишланган йиғилишида ана шулар ҳақида гап борди. Вилоят ҳокими С.Ҳусенов бошқарган мазкур тадбирда мавжуд муаммо ва камчиликларни аниқ муддатларда поёнига етказиш борасидаги долзарб вазифалар белгилаб олинди.

Бундай мазмундаги йиғилишлар Фарғона, Андижон, Навоий вилоятларида ҳам бўлиб ўтди.

ЎРМОН БАҒРИДАГИ АРМОН

Сурхон ўрмонлари...

У мўъжизаларга, сир-синоатга, завқу ҳайратга ва аччиқ-аччиқ муаммоларга тўла. Кезиб-кезиб лол қоласиз. Мутасаддилар билан суҳбатда бўлиб, бош чайқайсиз. Булутларни "кўтариб" турган дарахтларга қараб дўппингиз ерга тушиб кетади, кўнглингиз чоғ бўлади. Ўрмончиликнинг ҳам "қайғуриб-қайғуриб айтгулик, қирқ кечага етгулик" дардларидан эса сизнинг ҳам таъбингиз хира тортади.

Оддий бир ҳақиқат. Бир гектар нинабаргли дарахтзор бир йилда 6-14 тонна кислород чиқаради. 15-20 тонна ис газини ютади. 14-20 тонна чангни ушлаб қолади. Таъбир жоиз бўлса, Сурхондарёда 100 минг гектардан кўпроқ "кислород заводи" бор. Вилоят ўрмон хўжалиги бири бор. Улар дарахтларни шафқатсизларча қирқмоқда. "Дарбанд" қишлоқ хўжалигидан Раҳимов Акобир 9 та арча дарахтини қирқиб саранжомлаётганда ушланди. Хужжатлаштирилди. У давлатга 70 минг 320 сўм зарар етказган. Устига-устак жаримани тўлай, демаяпти. Ўзингиз ўйланг, пул билан табиат кўксидаги жароҳатни даволаб бўладими? Кичкина ниҳол катта арчага айланиши учун 50 йил керак. Салкам бир инсон умри. Ҳудуд катта. Ўрмон қўриқчилари кам. Дарахт ўғриларига эса жазо енгил! Шунданми, арчаларга нисбатан шафқатсизлик тобора кўпаймоқда.

Абдусаттор Омонқулов Бойсуннинг "Мачай" хўжалигидан 17 дона арчани кесиб кетган. Фуқаролик ишлари бўйича Шеробод туманлараро суди унга нисбатан 181 минг 470 сўм жарима белгилади. Яна бир шафқатсиз дарахтлашмаси бош ўрмончиси Йўлдош Беккиевнинг сўзларига эътибор қаратайлик.

-Навоий, Бухоро, Хоразм, ҳатто Фарғона вилоятларидаги хўжаликлар ҳам кўплаб кўчатларни Сурхондарёдан олаяпти. Можевильник ниҳоли, Сарв, Элдор қарағайи, Шарқ арчаси кўчатларидан минг-минглаб етказиб бердик.

Ўрмончиликнинг пойдевори кўчатчиликда эканини кўпчилик билмайди. Ўрмон деса бирдан ҳамманинг кўз олдига ям-яшил дарахтзор келади. Аслида ўрмон ниҳоллардан яралади.

МУАММО

Яқинда воҳага Фарғона вилоятидаги мутасадди раҳбарлардан бири келиб, 5 минг туп Можевильник кўчатини сотиб олди.

Кўрдингизми, бир пайтлар янтоқ ўсиб ётган Сурхондарё бугун дунёга донғи кетган дарахт ниҳоллари етиштираяпти. Бу йил вилоят бўйича 70 минг туп кўчат сотилди. Ўрмончилар армонда ҳам қолишди. Декабрдаги қаҳратон совуқ 100 минг туп кўчатни "қовуриб" ташлади. Табиат ўз оти билан табиат-да! Совуқ урган ниҳоллар ўтинга айланди-қолди.

Вилоят ўрмончилари хурмо кўчатлари билан ҳам танилганлар. Сурхондарё иқлимига мослаштирилган бу кўчатларни бутун вилоят боғларига асосан улар тарқатишди. Қирқ йил илгари кўплар хурмонинг нималигини ҳам билишмасди. Бугун ўрмончилар бутун республикага хурмони "учирма" қилишаяпти. Уларнинг заҳмати билан минглаб туп хурмо ниҳоллари Хоразмдан Андижонгача кириб бораяпти.

Фарғона вилоятида боғдорчилик анча равнақ топган. Ўрмончилардан бири гурунг бериб қолди:

-Хурмонинг турлари кўп. Сурхондарёнинг ўзида ўн-ўн икки хили бор. Тошкентнинг бозорида бир хил хурмо кўрдим. Бунақа сархил, чиройлисини кўрмагандим. Сотувчи фарғоналик отахон экан: "Кўчатини Сурхондарёнинг Узунидан олиб келганман", дейди. "Янги нав-ку", деб юбордим. Хурмо эмас, ёмби олтин дейсиз.

Нусрат ака ҳам ўрмончи. Синчков, кузатувчан киши. "Бу йил ҳамма тур дарахтларни озми-кўпми совуқ урди. Фақат "Шарқ арчаси"га ҳеч нарса қилмади. Унга совуқ ўтмас экан", дейди. Ўрмончининг бу гапини мутахассислар эътиборга олишса арзийди.

Сурхондарё ўрмончиларининг яна бир оғриқли дарди бор. Буни кўпчилик билмайди. Билганлар ҳам эътиборсиз қарайди. Ўрмончиларни анчадан бери ана шу оғриқ қийнаб келмоқда. Тоғлардаги ўрмонзорлар чекиниб, арчазорлар қирқилиб бормоқда, дарахтлар вужудига тинимсиз тиғ урилмоқда. Бу муаммонинг моҳиятини тоғ қишлоғининг оддий одамидан тортиб, идорада ўтирган мутахассисгача тушунмоғи, "ёнаётган" дарахтларни сақлаб қолиш учун оёққа турмоғи лозим. Битта ўрмончининг ўзи бу улкан муаммони ҳал этиши мушкул.

Дарахт ўғриларига қарши тўсиқлар қўйиляпти, қўлга олиняпти, жаримага тортиляпти, судга бериляпти. Лекин...

"Бир гап айтайликми? Бойсун ўрмон хўжалиги ҳудудида арчаларнинг ашаддий ўғрилакесар Қизириқ бозорида 42 дона арча билан қўлга тушди. Узун туманидан Хўжамқулов Убайдулла 6 дона арча дарахтини кесиб улгурганида ўрмон қўриқчиси етиб борди. Айбдор жазоланди.

Аммо, ўрмон қўриқчилари доғда қолаётган ҳолатлар ҳам анчагина. Назоратчилар етиб келганда тўнкаларнинг ўзи қолади. На кесилган дарахтдан, на ўғридан ном-нишон бор. Уларга қарши аёвсиз курашиш учун ўрмончилар бутун имкониятларда фойдаланишмоқда. Самара кам, оқибат эса аянчли бўлиши мумкин. Тоғ ўрмонларининг чекиниши натижасида селлар, ўпирилишлар, тоғ кўчкилари ва тошқинлар сони ортади. Юзлаб қишлоқларда яшовчи минглаб инсонлар ҳаёти хавф остида қолади. Табиатдаги метин мувозанат бузилади. Баҳорда сойлар, дарёлар "қутурса", ёзда булоқлар қурийди. Қирқилган ўн туп арча эвазига энди сувсизликдан юзлаб туп дарахтлар, минглаб гектардаги ўт-ўланлар томчи сувга зор бўлиб нобуд бўлади. Бу ҳақда бонг уришнинг аллақачон вақти етган. Матбуотдан тортиб юқори мартабали мутахассисларгача бу фожианинг олдини олиш ҳақида қайғурса, чоралари изланса, айни муддао.

Кеча эртароқ эди, эртага кеч. Аҳвол шу зайлда кетаверса, армонда қоламиз. Шу ўринда яна бир муаммони айтиб ўтиш жоиз. Ўрмон хўжалиги қишлоқ ва сув хўжалиги бошқармалари қарамоғига ўтказилганди. Натижада уларнинг мустақиллиги ва имкониятлари чегараланиб қолди. Бундан "бутун куч ва бутун эътибор пахтага, ғаллага! Ўрмон эса ўзи бўлаверади", деган тасаввур пайдо бўлмадимикин? Бу ҳақда ҳам ўйлаб кўриш керакдир? Сурхондарё вилоят ўрмон хўжалиги бошқармаси айни пайтда транспорт, ёқилғи ва бошқа қатор муаммоларни ҳал этишда қийналиб келмоқда.

Вилоят ўрмончилари хорижлик сармоядорлар билан ҳамкорликка интилмоқда. Ният – ўрмончиликни ривожлантириш. Айниқса, тоғ писталари жаҳон бозорида эътиборга молик. Ҳозир 24 минг гектар пистазор мавжуд. Унинг 10 минг гектари ҳосилдор. Ўтган йили 30 тоннадан кўпроқ писта ҳосили олинди. Пистазорларнинг ҳосилини кўпайтириш ва сифатини дунё андозалари даражасига кўтариш лозим. Бу борада режалар, тадбирлар белгиланмоқда. Зеро, минглаб гектар ерларда пистазорлар ташкил этиш мумкин. Аъло навлар излаб топилса, кўпайтирилса, ўрмончилик соҳасида ҳам янгича ислоҳотлар жорий этилса, қандоқ яхши бўларди.

Сурхондарёда ўрмон ва тоғ шароити шифобахш гиёҳларни кўпайтириш, асраб-авайлаш, тайёрлаш учун ниҳоятда қулай. Бу борада ҳали "очилмаган қўриқ"лар бор. Бир ён Боботоғ, бир ён Бойсунтоғ, пойида Жайҳун. Бу ҳудудда сўнгсиз хазиналар, сўнгсиз ташвишлар борлигини эътибордан фориғ қилмайлик.

Менгнор ОЛЛОМУРОДОВ,
"Қишлоқ ҳаёти" мухбири.

КЕЛАЖАК БУГУН БОШЛАНАДИ

Мазкур ҳафта юртимиз тарихи солномасини ўзига хос саналар билан безайдиган бўлди. Дунё нигоҳи демократик ва мутараққий жамият қуриш йўлидан бораётган мамлакатимизга қаратилди.

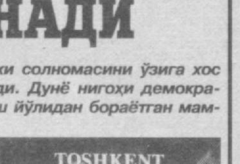

ЭЗГУЛИК

Аввало, доимий анъанага кўра бу йил Лондонда ўтказилиши керак бўлган ЕТТБ Бошқарувчилари Кенгашининг XII йиллик форуми илк бор Осиё қитъасида ва айнан бизнинг мамлакатимиз пойтахтида ўтказилганини қувонч билан таъкидлаб ўтишимиз жоиз. Мана шу нуфузли халқаро тадбир арафасида мамлакатимиз иқтисодиётини бойитишда хизмат қиладиган янги бизнес тури – жаҳон талабларига жавоб бера оладиган меҳмонхоналар бизнеси ривожланишига туртки берувчи янги тўрт ва уч юлдузли меҳмонхоналар ишга туширилди. Қисқа муддат ичида катта бунёдкорлик ишлари амалга оширилди.

Куни кеча Тошкент Халқаро Вестминстер университети янги биносининг очилиши ҳам ана шундай улуғвор бунёдкорлик ишларининг яна бир кўриниши бўлди, десак янглишмаган бўламиз.

Ўтган йилнинг январ ойи ўрталарида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг мамлакатимизда жаҳон таълим стандартлари талабларига мувофиқ юқори малакали кадрлар тайёрлашни ташкил этиш, қобилиятли ёшларнинг салоҳиятини юзага чиқариш ва мамлакатнинг ижтимоий-иқтисодий тараққиётида улардан самарали фойдаланиш учун шарт-шароитлар яратиш, ривожланган мамлакатларнинг етакчи олий таълим муассасалари билан ҳамкорликни янада кенгайтиришга хизмат қилувчи "Тошкент шаҳрида Халқаро Вестминстер университетини ташкил этиш тўғрисида"ги қарори қабул қилинганди.

(Давоми 2-бетда)

ЭКОЛОГИЯ

ЧЎЛЛАШУВ

Сир эмас, сайёрамизда она табиат имкониятлари сезиларли равишда камайиб боряпти. Бу жараён айниқса, қурғоқчил ҳудудларда, яъни чўл ва чала чўл минтақаларда яққол сезилмоқда. Қурғоқчилик туфайли чўлларнинг кенгайиши, экин майдонларининг яроқсиз ҳолга келиши дунё олимлари томонидан "чўллашув" деб ном олди.

-Бирлашган Миллатлар Ташкилоти бу муаммога қарши курашни янада кучайтириш учун 1994 йилнинг октябр ойида Париж шаҳрида халқаро анжуман ўтказган эди ва унда "Чўллашувга қарши кураш Конвенцияси" қабул қилинди.

Айни дамда 100 дан ортиқ давлат шу Конвенцияни қабул қилган бўлиб, чўллашувга қарши кураш миллий дастурини ишлаб чиққан.

Бу муаммо мамлакатимизга ҳам тегишлидир. Чунки ҳисоб-китобга кўра, республикамиз ҳудудининг 70 фоизини чўл ва чала чўллар ташкил этади. Шу сабабли БМТнинг Чўллашувга қарши кураш конвенциясига республикамиз 1995 йилда қўшилган ва бу борада тегишли миллий дастур ҳам ишлаб чиқилган.

Ҳозир давлат ташкилотлари ва кенг жамоатчилик томонидан шу дастур асосида амалий ишлар қилинмоқда.

Лекин "чўллашув" жараёни секинлик билан бўлса-да давом этмоқда. Оқибатда, нафақат яйловларнинг, балки суғориладиган ерларнинг ҳосилдорлиги ҳам камайиб бормоқда. Маълумки, Бухоро вилояти ҳудудий жиҳатдан тўлиғича чўл зонасига киради. Очиғи, чўл экотизими жуда нозик. У ташқи таъсирга чидамсиз бўлади.

(Давоми 2-бетда)

УМИДИМИЗ КАТТА

Президентимизнинг шу йил 24 мартда эълон қилган "Қишлоқ хўжалигида ислоҳотларни чуқурлаштиришнинг энг муҳим йўналишлари тўғрисида"ги Фармони қишлоқ хўжалигига катта ўзгаришлар олиб киради. Шу боис таҳририятимизга кўплаб фермерлар, тадбиркорлар мурожаат қилмоқда. Қуйида уларнинг фикри билан танишинг.

МУНОСАБАТ

Қулжон Маматкаримов, Зарбдор туманидаги "Ойбекжон-Одилжон" фермер хўжалиги раиси:

-Фармонни ҳамма аъзоларимизга ўқиб бердим. Зўр... Мана, энди деҳқоннинг елкасига офтоб тегади. Фақат бу ҳужжат тезроқ амалга ошиши керак. Очиғини айтганда, қишлоқда Фармонга катта умид билан қаралаётганида ҳам сабаб бор. Масалан, ўзимни олсам, фермер бўлганимга 7 йил бўлаяпти. Бунга мен шунчаки қизиқмадим, балки умрим далада ўтаётгани учун мулкдор бўлдим. Ер билан қандай "гаплашиш"ни биламан. Аммо, фермерчиликни ривожлантишга шунинг ўзи кифоя қилмас экан. Бевосита фермерга хизмат кўрсатувчи ташкилотларнинг совуққонлиги билан мавжуд 68 гектар ерни эплолмай, 35 гектарини "Мамат полвон" фермер хўжалигига бердим. Ҳозир ихтиёримизда 33 гектар ер бор. Бу йил 25 гектарига ғалла, 5 гектарига пахта, 3 гектарига макка ва беда экаман. Бироқ деҳқонга бугун осон эмас. Нега десангиз, Зарбдор пахта тозалаш заводи 2001 йилдан буён 2 миллион 199 минг сўмлик пахта пулини бермаяпти. Бу ҳақда вилоят хўжалик судига ҳам мурожаат қилдим. Менинг фойдамга суд қарори ҳам чиқди, аммо икки йилдирки, натижа йўқ. Бундан ташқари, ўтган йилги пахтадан ҳам бир миллион сўм пулимиз тўланмай келаяпти.

(Давоми 3-бетда)

ЭЪЗОЗ

УЛУҒ ШОИР ҚАДАМЖОЛАРИ

Халқимизнинг катта шоирлари кўп. Лекин улар орасида Ғафур Ғуломдай ҳар бир ўзбекнинг хонадонига, қалбига кириб боргани, элнинг дилидан чуқур жой олганлари бармоқ билан санарли.

Аллома шоир неча йил ижод қилган бўлса, шунча муддат юрт кезди. Республикамизда у кишининг қадами етмаган шаҳару туман қолмаганки, бундай қутлуғ ташрифларга, албатта, Наманган ҳам муяссар бўлган. Кекса адабиётшунос Алихон Халилбековнинг айтишича, Ғафур Ғулом Наманганга дастлаб 30-йилларнинг бошида келган, 1934 йили пахта йиғим-терими пайтида Чўлпон билан бирга учқўрғонликларнинг меҳмони бўлишган. Ўшанда Чўлпон Ғафур Ғуломга бағишланган "Дарё бўйида" номли шеърини ёзган. Унда мана шундай сатрлар бор:

Бу Учқўрғон ажаб оби ҳавоси дилнавоз эрмиш,
Хусусан дарёнинг қирғоқлари, куз фасли соз эрмиш.

-Қирқ беш йилча бурун Бобораҳим Машрабнинг қаерда туғилгани ҳақидаги мунозара қизиб кетганди, - дейди А.Халилбеков. – Марказий газеталарнинг бирида "Машраб наманганлик эмасми?" деган мақолам босилганди.

(Давоми 4-бетда)

КЕЛГУСИ СОНДА:

КЕЛАЖАККА ҚЎЙИЛГАН ҚАДАМ

ХАЙФ КЕКСА ДЕГАН НОМ!..

БУ ТОР ДУНЁ...

ҚАЙСАР

Ҳамқишлоғимиз Самад ота шунча йил деҳқончилик қилиб, даласида етилган ҳосилни бирор марта ҳам ўзи бозорга олиб бориб сотмаган. Харидорлар отанинг уйига келиб, маҳсулотни кўтарасига олиб кетишади. Аслида отанинг ўзига ҳам шу маъқул-да. Қийналиб бозорга бормайди, кечгача офтобнинг тиғида ўтирмайди. Лекин кейинчалик қўшнисидан билса, у бозордагига қараганда уч-тўрт баравар арзон нархда бериб юборар экан. Отага ана шуниси алам қилди.

-Бунақаси кетмайди энди, Соли, - қўшнисига юзланди Самад ота. – "Клиент" шоввоз мени чув тушираркан-да. Бозорга ўзим бораман.

-Қўлингдан келадиган ишни қилсанг-чи, - Соли ота жиғибийрон бўлди. – Қариганингда шу етмай турувди. Мен бозорга бориб сот, деганим йўқ. Шу ерда сотсанг ҳам бунчалик паст нархда бериб юборма, дедим, холос.

-Э, умуман бермайман энди. Қариган бўлсам ҳам ҳали белимда қувватим бор. Хоҳласанг ўша бозорга бир кунда уч марта тушиб чиқаман. Ёки гаров ўйнайсанми?

Самад ота бир сўзли одам. Бораман дедими, боради. Аммо яқинда бир хабарни эшитиб қолдим. Ота бозорга боришга борибди-ю "қовун тушириб" кепти. Маълум бўлишича, бозорга кирар-кирмас отага учта барзанги олибсотар учрабди. У деб, бу деб олтита қопдаги сабзини ўшалар олибди. Чўнтаги пулга тўлган Самад ота сабзини қанчадан бериб юборганини англолмай, ҳайрон. Уйга келгач, савдодан тушган пулни икки қўшни ҳисоблаб чиқишса, келадиган доимий харидорникидан ҳам анча кам эмиш...

-Сенга айтмовдимми, бозорга борма, деб, - Соли ота жаҳли чиқиб ғудранди. – Энди арзонга бериб юборганингга гаров ўйнаймизми?

-Қўйсанг-чи, Соли, мен қаёқдан билай бунақа бўлишини, - деди Самад ота пешонасига шапатилаб. – Ахмоқ чол, "клиент"гаям "қорангни кўрмай" деб юборибман-а... Майли-да, анчадан бери бозорга бормагандим. Бир айланиб келдим... Устига-устак, нархлар ҳам аллақанча тушиб кетган экан. Нима дединг?

Шавкат ОРТИҚОВ

МАСТОНА ЮРГУНЧА ЎЗГА ЮРТЛАРДА...

Бу воқеани Рўзимат автобусчи гапириб берганди.

-Халқ таълими бўлимига қарашли автобусни бошқараётганлигим сабаб шаҳардаги "Меҳрибонлик уйи" тарбияланувчиларини саёҳатга олиб бориб қайтишга тўғри келди. Айтилган манзилга боришим билан бир тўп бола шодон қичқиришганча атрофимни ўраб олишди. Уларнинг қувноқлиги кўнглимни кўтардию, аммо...

Болалар машинага чиқиб ўринларига жойлаша бошлаган пайтда бир четда турган, бир-биридан сал каттароқ икки нафар болага кўзим тушди. Уларнинг хомушлиги шундайлигича сезилиб турарди.

-Сизлар нега автобусга чиқмаяпсизлар? – сўрадим болаларнинг каттароғидан.

-Бизлар кейинги машинада борарканмиз, - жавоб қилди у.

-Бўлмаса, нега хафа кўринасизлар?

-Кичик синглимиз бу машинада жўнаяпти. Бизларга ота-онамиз бир-бирингиздан ажралишманглар, деганди.

-Ота-онангиз борми? – дедим бироз сергакланиб.

-Бўлмаса-чи, - жавоб беришди улар бараварига.

-Унда сизларни нега бу ерга топширганлар? Ёки...

-Улар Россияда тижорат қилишади, - жавоб берди болаларнинг каттаси.

Уч нафар фарзандини болалар уйига топшириб, бойлик илинжида бемалол бошқа давлатларда юрган бу ота-она тўғрисида нима дейишимни билмай, ўйга ботдим.

Холмурод ҚУРБОНОВ

ЧЎПОНЛИГИ АСҚОТДИ

Мирзо бобо бир умр қўй боқиб, чўпонликдан нафақага чиқди. Аммо яйлов кезиб ўрганган эмасми, тор ҳовлида жимгина ўтира олмади. Қачон қараманг, уни катта йўл ёқасидаги чойхонада кўрасиз.

Қайси бир куни чойхонадан чиқаётиб 50-60 бош қўйни ҳайдаб келаётган кишига кўзи тушди.

-Йўл бўлсин, - деди отахон сурув яқинлашган маҳал қўй ҳайдаб келаётган нотаниш кишига.

-Чўпонман, - дея ўзини таништирган бўлди у. – Шеригим билан чиқиша олмадик. Қўйларимни уйимга ҳайдаб кетаяпман.

Унинг ёлғон гапираётганлигини чўпонликда суяги қотган отахон дарҳол фаҳмлади. Чунки бу кимсанинг қўй ҳайдаши қўйчивонларникига сира ўхшамасди. Отахонни кўнглидан "бир балоси бор", деган фикр ўтди. Шу боис у милиция таянч пункти нозирига учраб, шубҳа-гумонини билдирди. Кўп ўтмай бояги кимса милиция ходимлари томонидан тўхтатилди. Аниқланишича, бир кун аввал қўшни туман хўжаликларидан бирига тегишли 55 бош қўй йўқолган экан. Мирзо бобонинг асл чўпонлиги, синчковлиги қўл келиб, қўй ўғриси қўлга олинди.

Истам ИБРОҲИМОВ

БОРИГА ШУКР

"Порлоқ келажак" хўжалигининг бир гуруҳ деҳқонлари дала шийпонида гурунг қилишмоқда.

-Эшитдиларингми, ҳамма жойда спортни ривожлантирамиз, деб катта-катта пул ажратишаётганмиш. Бизнинг хўжаликка ҳам анча-мунча маблағ ажратишибди. Янги стадионлар қурилармиш, - деди улардан бири.

-Анави қурилаётган спорт залига ишлатилаётган эски тахта ва ғиштлар ферманинг биноларинику экан. Улар ҳам шу 150 миллионнинг ичидами? – киноя қилди иккинчиси.

-Нима фарқи бор? Фермада мол қолмаган бўлса, деворлари нураб, шундоқ ҳам талон-торож бўлиб кетяпти. Муҳими, болалар учун спорт зали пайдо бўлаяпти. Борига шукр қилавермайсизларми?

-Тўғри, борига шукр. Агар юқоридан кўрсатма бўлмаганида, шу имкониятлар ҳам қаёқда эди... – дея елка қисди учинчиси. – Қинғирлар ҳар доим бизни лақиллатишган.

-Ҳа-а, - дея гапга қўшилди бошқа бири, - қинғир ишнинг қийиғи қирқ йилдан кейин ҳам чиқади-да.

...Тавба, одамлардан ҳеч нарсани яшириб бўлмас экан. Нолимайди, ношукр ҳам бўлишмайди. Борига шукр қилувчи, бағри кенг, доно, андишали одамларимиз бор-да...

Гурунг энди об-ҳаво инжиқликлари-ю, етиштириладиган ҳосил салмоғи, чамаларига бурилиб кетди.

Мақсуд АКРАМОВ

КЕЛАЖАК БУГУН БОШЛАНАДИ

(Боши 1-бетда)

Унга кўра Тошкент авиация коллежининг биноси барча ўқув ва хўжалик иморатлари билан биргаликда Тошкент авиация институти ҳисобидан университет ташкилотчиларидан бири бўлмиш республика "Умид" жамғармасининг ихтиёрига берилганди. Тошкент Халқаро Вестминстер университети айнан шу ерга жойлаштирилди.

Университетга ҳужжат қабул қилиш жараёни ва имтиҳонларнинг ўтказилиш тартиби бошқа олий ўқув юртларидагидан тубдан фарқ қилади. Бу ерда ўқитиш услуби ҳам замонавий. Машғулотлар фақатгина инглиз тилида олиб борилади. Барча хоналар талабаларнинг машғулот ўтказиши ва билим олиши учун зарур бўладиган анжомлар, соҳаларга доир маълумот базалари ва турли китоблар билан тўла. Бу ерда энг охирги моделдаги компьютерларни кўриб кўзингиз қувнайди. Кутубхонани айтмайсизми... Айтишларига қараганда, мазкур кутубхонадаги китобларнинг умумий баҳоси уч миллион АҚШ доллари атрофида экан. Мана буни талабага яратилган шароит, деса бўлади.

Дарвоқе, шуни ҳам айтиб ўтиш керакки, университетда талабалар тўрт йўналиш бўйича таҳсил олишади. Айни кунларда бу ерда "Халқаро ҳуқуқ", "Халқаро Иқтисодиёт", "Бизнес бошқаруви" ва "Ахборот технологиялари" каби йўналишлар бўйича 212 нафар талаба ўқитилмоқда.

Бу ердаги ўқитиш тизими биз учун ҳайратланарлидек туюлди. Дарҳақиқат, машғулот фақатгина хорижий тилда олиб борилса, жаҳон таълим стандартлари талабларига тўла жавоб берадиган замонавий технологиялар ва бой салоҳиятли кутубхонадан истаган маҳал фойдаланиш мумкин бўлса, машғулотлар хорижий тартибда, яъни талабанинг ўзи истаган дарсга кириши ва агар ўз билимига ишонса, имтиҳонларни яхши топшира олишига кўзи етса, биронта ҳам машғулотга қатнашмаслигига рухсат берилган тарзда олиб борилса... Ахир, бунинг чет элдаги биз ҳавас қилиб юрган олий ўқув юртларидан қандай фарқи бор?

Университет маркетинг бўлими бошлиғи Озод Ваҳобовнинг сўзлари ҳайратимизни янада оширди.

-Бизда талабалар "Умид" жамғармасининг гранти ва тўлов-контракт асосида ўқитилади, - дейди у киши бизни университетнинг янги биноси билан таништирар экан. – Давлат гранти асосида ўқиган талабалар таҳсилни тугатишгач, беш йил давомида давлат корхоналарининг бирида ишлаб берадилар. Тўлов-контракт асосида ўқиганлар эса бундай мажбуриятдан озод қилинган. Бизда тўлов-контракт асосидаги бир йиллик таълим 4800 АҚШ доллари миқдорида белгиланган. Кўриб тургангингиздек, бу ҳазилакам нарх эмас. Балки шу боисдандир, талабаларимиз фақатгина қунт билан ўқиб, ўз билимларини тинимсиз бойитиб боришга интилишади.

Рустам Қодиров. "Бизнес бошқарув" йўналиши 2-курс талабаси:

-Мен муҳташам бинода замонавий таълим тизими асосида билим олаётганимдан беҳад хурсандман. Бу ҳам Юртбошимизнинг биз ёшларга кўрсатаётган юксак эътибори туфайли, деб биламан. Насиб қилса, бу ердан олган билимларимни юртимиз равнақи учун сарфлайман.

Бу ерда таҳсил олаётган ҳар бир талабадан ана шундай гапларни эшитиш мумкин. Ёшларнинг билимли, кучли, доно ва албатта бахтли бўлишлари учун куйиб-пишаётган Юртбошимизнинг жонкуярлиги келажакда ўз самарасини беришига бизнинг ҳам ишончимиз комил.

Ҳасан ТОШХЎЖАЕВ,
"Қишлоқ ҳаёти" мухбири.

***

СУРАТЛАРДА: университет ҳаётидан лавҳалар.
Б.АКРАМОВ олган суратлар.

ҚЎШИН КУЧЛИ БЎЛАДИ

Яқинда бўлиб ўтган Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг иккинчи чақириқ XI сессиясида қабул қилинган "Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлари резервидаги хизмат тўғрисида"ги қонун миллий қўшинимизда кечаётган ислоҳотларни жадаллаштиришга хизмат қилади. Янги қонун Қуролли Кучлар сафида хизмат қилиш ёшига етган ўсмирларга яна бир катта имконият ва имтиёз яратиб берди.

ЖАРАЁН

Маълумки, Қуролли Кучларни ислоҳ қилиш жараёнида муддатли хизматга чақирилувчиларнинг сони ҳам чекланади. Бу эса аскар бўлиш иштиёқида бўлган кўплаб йигитларнинг орзуси ушалмай қолишига сабаб бўлиши мумкин. Янги қонунда бу алоҳида эътиборга олиниб, яъни муддатли ҳарбий хизматни ўташга лаёқатли ва хизматни кечиктириш ва ундан озод қилиниш ҳуқуқига эга бўлмаган шахслар сафарбар чақириқ резервига қўшилиши белгилаб қўйилган. СЧР (сафарбар чақириқ резерви) йигитлар учун катта имконият, яъни улар ўз иш ва ўқишларини давом эттирган ҳолда умумий ҳарбий мажбуриятларини ҳам ўтайдилар. Улар фақат бир ойлик йиғинда иштирок этиб, Мудофаа вазирлигининг махсус ҳисоб рақамига бадал пули ўтказадилар. Бир йилдан кейин эса уларга ҳарбий хизматни ўтаганлиги тўғрисида гувоҳнома берилади.

Ҳозирги кунда бизнинг бўлимимизнинг асосий вазифаси ҳарбий хизматга чақирилувчиларни Қуролли Кучлар сафига саралаш билан бирга Ўзбекистон Республикасининг "Умумий ҳарбий мажбурият ва ҳарбий хизмат тўғрисида"ги ва яқинда қабул қилинган "Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлари резервидаги хизмат тўғрисида"ги қонунларнинг миллий армиямизни шакллантиришдаги аҳамиятини кенг оммага тушунтиришдир. Шу мақсадда маҳаллаларда, мактабларда ва бошқа муассасаларда тарғибот-ташвиқот ишларини олиб бораётирмиз. Жумладан, аниқ режа асосида ҳозирга қадар тумандаги "Шўралисой", "Бўзсув" ва Абдулла Ортиқов номли фуқаролар йиғинлари тасарруфидаги маҳаллаларда ҳам оқсоқоллар билан баҳамжиҳат кўргазмали қуроллар ёрдамида сафарбар чақирув резервидаги хизматнинг имкониятлари, енгилликларини ҳарбий хизматга чақирилувчиларнинг ота-оналарига тушунтирилмоқда.

Тўғрисини айтсак, аҳолини қизиқтираётган саволлар ниҳоятда кўп. Бу эса Қонуннинг моҳияти халқимиз онгига чуқур сингиб бораётганидан, ёшларимизнинг Ватан олдидаги конституциявий мажбуриятига нисбатан ташналиги ортаётганлигидан далолатдир.

Рашид ҲАКИМОВ,
Янгийўл туман Мудофаа ишлари бўлими бошлиғи, подполковник.

ЯХШИ ХАБАР

Германиялик Волфганг Винкелманн отаси Роберт Винкелманнинг қабрини 50 йилдан кейин Когон шаҳри қабристонидан топди. Бу ҳаяжонли воқеа ҳақида Халқ таълими вазирлиги ҳузуридаги таълим маркази ходими Ирина Кислицина шундай дейди.

ВИНКЕЛМАННИНГ ҚУВОНЧИ

-Мен Вольфганг Винкелманн билан ўтган йили Кёльндаги маҳаллий университетлардан бирида танишгандим. 63 ёшли психология доктори отаси Роберт Винкелманнинг 1947 йилда Когондаги ҳарбий асирлар лагерида вафот этганлиги тўғрисида гапириб берди. Ўшанда у 7 ёшда, синглиси эса 4 ёшда бўлган экан...

Ирина Кислицина Германиядан қайтгач, немис ҳарбий асирларининг Когонда дафн этилгани тўғрисидаги маълумотларни тўплай бошлади. Ниҳоят, Роберт Винкелманнинг қабри топилди. Ярим асрдан сўнг ўғил Ўзбекистонга келиб, ота қабрини зиёрат қилди. Бухоролик уста Хайрибек Ашрапов эса қабрга ёдгорлик тахтачасини ёзиб берди.

-Отамнинг қабрини топишда ёрдам бергани ва ўзбек тупроғига дафн этилган немис ҳарбийларига эҳтироми учун Когон шаҳри ҳамда Бухоро вилояти раҳбарларига миннатдорчилик билдираман, - дейди Кёльн университетининг доктори Вольфганг Винкелманн жаноблари. – Мен бу ерга дафн этилган барча немис асирларининг рўйхатини ёзиб олдим. Германияга қайтганимдан кейин ана шу рўйхатни матбуотда эълон қилдираман. Умид қиламанки, кўпчилик бу рўйхатдан ўз яқинларининг исм-шарифини топади.

Мақсуд БАҲРОМОВ

ҲУШЁРЛИККА ЧОРЛОВ

Газетамизнинг 2003 йил 27 март куни сонида "Соликчи шохида, сотувчи баргида" сарлавҳали танқидий мақола чоп этилган эди. Яқинда ушбу мақола юзасидан Самарқанд вилояти Иштихон туман Давлат солиқ инспекцияси бошлиғи Д.Мустоевдан жавоб хати келди. Унда жумладан шундай дейилади:

"ҚИШЛОҚ ҲАЁТИ"ГА ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

"Туман давлат солиқ инспекцияси ушбу мақола юзасидан текшириш ўтказганда мақолада тилга олинган фактлар тасдиғини топди. Дўконда содир этилиб келинган солиққа оид камчиликларни бартараф этиш чоралари кўрилди. Бошқа барча дўконларда, бозорларда тартиб ўрнатиш учун аниқ режалар белгилаб олинди.

Хусусий дўкон мудири Аъзам Фозилов Ўзбекистон Республикаси маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги Кодексининг 164-моддаси 1-қисми билан маъмурий жавобгарликка тортилиб, ундан 13605 сўм жарима ундирилди ҳамда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2002 йил 5 августдаги "Пул маблағларини банкдан ташқари муомаласини янада қисқартириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги 280-сонли қарорининг 6-банди асосида, 181400 сўм молиявий жарима қўлланилиб, бюджетга ундирилди".

Ўтган йили Қоракўл туманида 437 нафар киши иш билан таъминланган эди. Бу йил ишсизлар миқдори янада камаяди.

"НОЗИМАХОН"НИНГ ТИКУВЧИ ҚИЗЛАРИ

-Шу йилнинг дастлабки чорагида 642 та янги иш ўринлари яратилди, - дейди туман меҳнат ва аҳолини ижтимоий ҳимоялаш бўлими бошлиғи Н.Ҳайитов. – "Устоз-шогирд" усули бўйича 62 киши янги касбларни ўрганмоқда. Бундан ташқари, 220 нафар ишсиз фуқаролар тикувчилик, зардўзлик, дурадгорлик, қишлоқ хўжалик техникаларини таъмирловчи каби касбларни эгаллашди. Дилбар Собиров раҳбарлик қилаётган "Нозимахон" ишлаб чиқариш фирмаси биз билан яқиндан ҳамкорлик қилмоқда. Ҳамкорлик натижаси ўлароқ ўтган йил охирида 8 нафар қиз ишга жойлаштирилди.

ҲАМКОРЛИК САМАРАСИ

Конимех туманидаги "Конимехобод" масъулияти чекланган жамият хитойлик ишбилармонлар билан ҳамкорликда полипропилен қоп ишлаб чиқарувчи заводни ишга туширди. Қўшма корхона жаҳон андозаларига жавоб берадиган ускуналар билан жиҳозланган бўлиб, унда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар ички ва ташқи бозорда ўз ўрнини топди.

СУРАТЛАРДА: 1) завод ишчилари Венера Бойманова, Холида Ражабова; 2) Назира Эрдонова.
Жумамурот МИРЗАЕВ олган суратлар.

ЧЎЛЛАШУВ

(Боши 1-бетда)

Ўз-ўзини тиклаш имконияти эса чекланган. Шу сабабли хўжалик юритишда чўл ресурсларидан фойдаланишда омилкорлик, эҳтиёткорлик зарур.

Афсуски, кўп ҳолда бу унутилмоқда. Вилоятда мутахассислар фикрича, суғорма ерларнинг 90,1 фоизи турли даражада шўрланган. Биргина шу сабаб туфайли вилоятда ҳар йили 60 минг тонна пахта ҳосили кам олинаяпти.

Чўл яйловларининг ҳосилдорлиги, ўсимлик, ҳайвонот дунёсининг хилма-хиллиги камайиб бораётгани янада, ташвишлидир. Бунга инсон омилининг катта таъсири бор, албатта.

Чўллашувга сабаб бир неча омиллар бор. Мутахассислар вилоят ҳудудида ҳозир умумий майдони 120 квадрат километрга тенг келадиган 33 та шўрхок ҳудуд борлигини аниқлашди. Бу ерлардан ҳар йили 14 минг тоннага яқин туз чанг-тўзон билан кўтарилиб, қўшни ҳудудларга ёмғирдек ёғилади. Орол денгизи қуриб бориши туфайли тарқалаётган тузлар бунга кирмайди. Оқибатда ерлар намиқиши, шўрланиш, яйловларни сув босиши каби салбий экологик жараёнлар воҳага хуруж қилмоқда.

Шу ўринда муаммонинг ечими борми, деган савол туғилади. Бор, албатта. Фикримизча, бир пайтлар бошланган "яшил белбоғ" барпо этишдек муҳим ишни жонлантириш керак. Гап Бухоро атрофидаги чўлларда ихотазор, саксовулзорлар барпо этиш ҳақида боряпти. Бу чўллашув жараёнига жиддий тўсиқ бўлур эди. Қолаверса, яйловлар, турли қазилма бойликлар бўлган ҳудудлардан оқилона фойдаланиш, аҳоли, хусусан ёшлар ўртасида экологик тарбия масалаларига оид тадбирлар ўтказишга юзаки ёндашмаслик зарур. Чунки чўллашиш жараёнини жиловлаш биргаликдаги ҳаракатларга боғлиқ.

Истам ИБРОҲИМОВ,
"Қишлоқ ҳаёти" мухбири.

ҚАЛТИС ҚАДАМЛАР

БОЖХОНА

Қорақалпоғистон мамлакатимизнинг чегара ҳудудида жойлашган. Бу ерга Туркманистон ва Қозоғистон давлатлари орқали сифати кафолатланмаган озиқ-овқат, кийим-кечак моллари, контрабанда маҳсулотларининг очиқ ёки хуфёна тарзда олиб киришга уриниш ҳолатлари доимий равишда кузатилаётир.

Шу боис, божхона хизмати ходимлари чегара қўшинлари билан ҳамкорликда постлардан анча олис, айланма йўлларда тез-тез рейдлар ўтказишмоқда. Натижада амалдаги йилнинг биринчи чораги давомида 126 марта республикамизга қонунга хилоф равишда товар-моддий бойликларни олиб кирилиши ҳолати аниқланди ва қонунбузарлардан жами 80 миллион сўмдан ортиқ миқдордаги мол-маҳсулотлар далилий ашё сифатида олиб қўйилди.

Аниқ мисолларга мурожаат этайлик. Жорий йилнинг 15 январида 4-сонли "Довуд ота" божхона постида Россия Федерациясидан Ўзбекистонга олиб ўтилаётган, жами нархи 4 миллион 632,9 минг сўмлик, сифат сертификати ва тегишли ҳужжатлари бўлмаган "Цефазолин натривая соль" номли тиббиёт дорилари ушлаб қолинди. Ўзбекистон фуқароси Умаржон Каримов бу дори-дармонларни қай мақсадда ва нима учун мамлакатимизга олиб ўтмоқчи бўлган? Бу саволга у тергов идоралари ходимлари олдида жавоб берадиган бўлди.

Бир ой муқаддам, яъни март ойининг бошларида яна бир юртдошимиз Рашид Жуманиёзов қарийб 9 миллион сўмлик 31 хилдаги импорт товарларини Туркманистондан айланма йўллар орқали юртимизга олиб ўтаётганда қўлга тушди. 2003 йил 10 март куни эса Ўзбекистон фуқароси Гулбаҳор Ажимова исмли аёл Нукус аэропортида шубҳали ҳатти-ҳаракатлари билан божхоначилар диққатини тортади. Кўрик натижасида у шахс Т-6 шаклидаги божхона декларациясида кўрсатмасдан 8,5 минг АҚШ доллари ва 19000 Россия рублини хорижга олиб чиқиб кетаётган экан.

Эътибор берилса, юқоридаги учта ҳолатда ҳам қиймати миллионлаб сўмни ташкил этувчи товар-моддий бойликлар, қимматбаҳо қоғозларнинг ноқонуний операцияларини ўтказишга ҳаракат қилинганини кўриш мумкин. Ўтаётган йилнинг дастлабки чораги давомида Қорақалпоғистон Республикаси ҳудудидаги чегараларимиз орқали божхона қонунчилигини бузиб, олиб кирилган ва олиб чиқишга уринилган товарлар қиймати қарийб 100 миллион сўмни ташкил этади. Бу рақам ҳам ўтган йилдагига таққосланганда салкам 65 миллион сўмга ошган.

Қорақалпоғистонлик божхоначиларнинг жорий йил биринчи чорагидаги фаолиятлари 2002 йилнинг ана шу даврига нисбатан анча сермаҳсул бўлди, дейиш мумкин. Уч ой давомида давлат хазинасига 1 миллиард 122,5 миллион сўм, яъни ўтган йилнинг шу даврига қараганда 420 миллион сўм кўп маблағ туширишга эришишган.

Валютани белгиланган миқдорда олиб чиқиб кетиш, четдан ҳар қандай товар-моддий бойликларини сифат сертификати билан олиб келиш мумкин. Марҳамат. Фақат тегишли декларацияда кўрсатилиб, божхона тўловлари тўланса бас – олам гулистон. Қолган барча ҳаракатлар қонунчилигимизга зиддир.

Бахтиёр ЙЎЛДОШЕВ,
Қорақалпоғистон Республикаси божхона бошқармаси бўлим бошлиғи.

УМИДИМИЗ КАТТА

(Боши 1-бетда)

Бормаган, югурмаган жойим қолмади. Ўз ҳаққимни талаб қилиб ёмонотлиққа чиқдим. Гапинг инобатга олинмаса, шартномага, суд қарорига завод шунчаки қоғоз деб қараса – ёмон экан. Ҳозир ёлланма ишчиларга ҳам сўзим ўтмай қолаяпти, пулни ололмаяпман-да. Бундан ташқари, ҳар йили ёнилғи-мойлаш маҳсулотларини ҳам лимитда белгиланганидан кам, яъни 50 фоизини беришади. Натижада камини тўлдириш учун баъзан қонундан ташқарига ҳам чиқамиз. Илож йўқ, ҳосилни ундириш керак.

Яна бир асосий муаммо: ўтган йили 42 та транш маблағи келди. Ҳар биридан бизга тегишлиси 20-40 минг сўмни ташкил этади. Бироқ шуни олишнинг ҳам югур-югури кўп. Ҳар бир транш келганда банк, солиқ, кимё, нефтебаза, МТП каби ташкилотларга бўзчининг мокисидай югураман. Даладаги ишлар қолиб кетади. Ғўзага ишлов бериш кутиб турмайдику. Менимча, бундай оворагарчилик билан бўладиган молиялаштиришдан воз кечиш лозим. Афсуски, жойларда ҳали-ҳануз кўрсатмалар, буйруқ беришлар давом этаяпти.

Гулчеҳра Тўраева, Зарбдор туманидаги "Қодиршоҳ" фермер хўжалиги раиси:

-Хўжалигимиз 2000 йилда ташкил этилди. 40 гектар ерни ижарага олдик. Вилоят агрокимё лабораторияси томонидан ернинг унумдорлиги ўрганилганда 39-40 балл бонитетга эга эканлиги маълум бўлди. Албатта, бу паст кўрсаткич, шундай бўлса-да, еримиз ўз саховатини аямаяпти. Барча белгиланган шартномаларни йилма-йил уддалаяпмиз. Бироқ ерга қарамасак бўлмайди. Фармоннинг "б" бандида қишлоқ хўжалик экинларини мустақил равишда жойлаштириш ҳақида ёзилган. Бу айни муддао. Чунки еримиз зовур ва канал оралиғида жойлашган. Бир томонини қора шўр босган, иккинчи томони захлаб кетган. Зовурлар кўп йиллардан бери тозаланмаганлиги сабаб шу аҳволга тушиб қолган. Яхшиямки, техникамиз бор. Мавжуд муаммоларни ҳал этаяпмиз. Туман ҳокимлигидан ернинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш борасида алмашлаб экишни сўрагандим. "Йўқ, пахта экасан, режани бажарасан", деган гапларни қилаяпти. Ҳолбуки, Фармонда товар ишлаб чиқарувчиларининг мустақиллигини мустаҳкамлаш, экинларни мустақил жойлаштириш ҳақида гап бораяпти-ку? Бу йил 25 гектар ерга пахта экишим керак, ҳосилдорлик юқори қўйилгани, ернинг унумдорлиги пастлиги, таъминот ёмонлиги сабабли зарар билан чиқишим мумкин. Бироқ шунга мажбурман...

Бундан ташқари, Фармонда ер 50 йилга ижарага берилади, дейилган. Бу жуда зўр гап. Умуман олганда, ерга кўр-кўрона эмас, ақл билан муносабатда бўлишимиз керак. Ундан фақат маҳсулот талаб қилавермасдан ернинг ҳолига ҳам қарайлик... Туманимизда Исмат Сайфиев деган сертификатчи бор. Ҳокимнинг топшириғи билан шундай амалдорлар пайдо бўлган. Ерни умуман тушунмайди. Кераксли пайти чигит олиш-олмаслигимиз унинг имзоси билан ҳал бўлади. Қандайдир баҳоналарни топиб, фермерлар ишини ортга тортади. Барибир туманларда ана шундай асабхўр кўрсатма берувчи бўғинлар пайдо бўлаётгани, сақланиб қолаётганлиги афсусланарли. Мен-ку майли, аёл кишиман, шу томонлама андиша қилишиб йўлимга унчалик тўғаноқ бўлавермайди. Қолганлар-чи?

Фермер хўжалигимиз кўрсаткичлари ҳар томонлама яхши бўлганидан республика деҳқон-фермерлар уюшмаси қурултойида қатнашдим. Шунда уч юзга яқин илғор фермерлар АҚШга бориб тажриба ўрганиб келишга юборилишини айтишди. Бундан жуда мамнун бўлдим. Қани энди чет эллик фермерларнинг зўр тажрибаларини ўрганиб, ўзимизда ҳам қўлласак, нур устига аъло нур бўларди.

Зиёдулла Шералиев, Зарбдор тумани МТП раҳбари:

-Фармон қишлоқ хўжалигида олиб борилаётган ислоҳотларни янада жадаллаштириш, иқтисодиётимизни юксалтириш ва эл дастурхонининг мўл-кўлчилигини таъминлайди. Туманимизда шартнома шартларига амал қилиш ва уни ўз вақтида бажариш мақсадида қатор ишлар қилинаяпти. Бироқ хизмат кўрсатишда юқори ташкилотлар томонидан қўшимча топшириқлар бўлиб турибди. Натижада камчиликларга йўл қўйяпмиз. Бундан ташқари, фермерларга қишлоқ хўжалик техникалари ва эҳтиёт қисмлар етказиб беришда маблағлар фақат транш бўйича бўлиб қолди. Шу боис эҳтиёт қисмлар, солиқ тўловлари ва иш ҳақи бериш ўз вақтида бўлмаяпти. МТПдан ёрдам олмайдиган, техникаси ўзига етарли фермерлардан транш маблағлари келиб тушиши натижасида қарздор бўлиб қолаяпмиз. Жумладан, 197 та фермер хўжалигидан 43 миллион сўм қарздормиз, 799 та фермер хўжалиги эса 420 миллион сўм биздан қарздор. МТПда 26 та "Кейс" ғалла ўриш комбайни, 27 та "Магнум" ер ҳайдаш тракторлари мавжуд бўлиб, шундан 23 таси юради. Эҳтиёт қисмлари қиммат, юз фоиз олдиндан пул тўланиши керак. Фармонда айтилганидек, шартнома шартларига қатъий амал қилинса, назорати ҳам, ижроси ҳам шундай бўлса, юқоридан ортиқча топшириқ, ноқонуний буйруқлар, дўқ-пўписа қилишлар барҳам топса, кўзлаган натижаларга албатта, эришамиз.

"Қишлоқ ҳаёти" мухбири
Шароф СУЛТОНОВ
ёзиб олди.

ЕТТИ ИҚЛИМДАН БИР ШИНГИЛ

ИРОҚДА КЎЧМА ЛАБОРАТОРИЯ ТОПИЛДИ

Пентагон ташкилоти Ироқда биологик қурол ишлаб чиқаришга мўлжалланган кўчма лаборатория топилганлигини расман маълум қилди.

19 апрел куни мамлакат шимолидаги Тол Каиф шаҳри яқинида топилган кўчма лаборатория Америка ва Британия мутахассислари томонидан тўлиқ ўрганиб чиқилган ва ундан биологик қурол яратиш мақсадида фойдаланилган, деган хулосага келинган. Чунки, унда бактерияларни кўпайтиришда керак бўладиган ферментатор каби жиҳозлар борлиги маълум бўлган. Айни пайтда Америка ва Британия мутахассисларининг бу хулосаси Ироқдан оммавий қирғин қуроллари топиш борасидаги илк муваффақият, дея айтилмоқда, дейилади CNN агентлиги.

ПАУЭЛЛ ВА АННАН УЧРАШУВИ

"Новости" ахборот маҳкамасининг хабар беришича, АҚШ давлат котиби Колин Пауэлл БМТ Бош котиби Кофи Аннан билан Ироқдаги урушдан кейинги бугунги жараёнда халқаро ҳамжамиятнинг, хусусан, БМТнинг ўрни хусусида фикр алмашди.

БМТ қароргоҳида бўлиб ўтган учрашувда Ироқдан ташқари, Яқин Шарқ мавзуси ҳам тилга олинди. БМТ раҳбари вакили Фред Экхарднинг айтишича, ўтган ҳафта бош котиб Хавфсизлик Кенгаши аъзолари билан Ироқ бўйича учрашув ўтказган ва иттифоқчиларнинг барқарорлик ўрнатиш борасидаги ҳаракатлари ҳақида тўхталган эди.

SARS ҲАҚИДА ФИЛЬМ ЯРАТИЛМОҚДА

Кинорежиссёр Стив Чен Гонконгдаги "Mandarin Films" студиясида "SARS шаҳри" дея номланган фильм яратишга киришди.

Июл ойида экран юзини кўрадиган янги трагикомедия жанридаги фильм 3 бўлимдан иборат бўлади. Унинг биринчи бўлимида карантин ҳолатида сақланаётган йигит ва қиз ўртасидаги муҳаббат, иккинчи бўлимда шифокорларнинг эпидемияга қарши курашиши, учинчи бўлимда эса инқирозга учраган бизнесменнинг SARSни ўзига юқтиришга уруниши ҳақида ҳикоя қилинади. Ҳозир ғарб давлатларида танилган хитойлик актриса Гун Ли фильмда иштирок этишга таклиф этилмоқда. Бугун SARS туфайли Хитойда 214 киши ҳалок бўлди.

ХУРУЖ БЎЛИШИ МУМКИНМИ?

АҚШ давлат департаменти Қирғизистондаги ўз фуқароларига ёки Қўшма Штатлар манфаатларига қарши экстремистик гуруҳлар томонидан ҳужум бўлиши мумкинлигини маълум қилди.

Департамент бу ҳаракатдан хавотирланмоқда. Боиси, мазкур ҳаракат фаолияти сўнгги пайтларда анчагина жонланиб қолган. Айни пайтда Бишкекдаги АҚШ элчихонаси хавфсизлиги юқори даражада ташкил этилган. Шунингдек, террорчи экстремистлар Бишкекдан унча узоқ бўлмаган Манас ҳарбий ҳаво базасига ҳам ҳуруж қилишлари мумкин. 2001 йилнинг кузидан эса мазкур Манас базасида Америка ҳарбийлари иш юритмоқдалар.

ПХЕНЬЯН ЯДРО ҚУРОЛИНИ СОТАДИМИ?

"Washington Post" газетасининг ёзишича, Шимолий Корея нафақат ядро қуроли ишлаб чиқариши, балки сотиши ҳам мумкин.

Оқ уй маъмуриятидан олган манбага таяниб ёзаркан "Washington Post", бу ҳақда яқинда Пекинда бўлиб ўтган АҚШ – Шимолий Корея ўртасидаги музокараларда Пхеньян вакиллари маълум қилганлигини урғулаган. АҚШ давлат котиби ўринбосари Жеймс Келли ва Шимолий Корея ташқи ишлар вазири Ри Гунлар ўртасида кечган Пекин учрашувида Пхеньяннинг кейинги ҳаракатлари Вашингтонга қўйилган таклиф жавобига қараб юритилиши ҳам ошкор бўлган эди.

ИНТЕРНЕТ хабарлари асосида тайёрланди.

БИР ОТАРДАН - ИККИ ОТАР

Навоий вилоятидаги "Томди" ширкат хўжалигининг С.Абдириуев бошлиқ оилавий пудрат жамоаси қоракўлчиликни ривожлантиришга муносиб улуш қўшиш ниятида бир отардан икки отар яратиш ташаббуси билан чиққанди.

Соҳа жонкуярлари бу йилги қўзилатиш мавсумида 651 бош совлиқдан 948 бош қўзи олиб, ҳар бир она қўйига биттадан қўзи қолдириб, кўзлаган марраларига эришдилар. Ана шу хайрли ташаббус фақатгина "Томди" ширкат хўжалигида эмас, балки Навоий вилоятининг бошқа жойларида ҳам кенг қулоч ёйиб, уни қўллаб-қувватловчилар сафи кенгайди. Чунончи, "Нурота" наслчилик заводидан Р.Дўстов, Ф.Хўжаев номли ширкатдан Р.Усмонов, Балиманов номли ширкатдан А.Нуров, ташаббус юзага келган "Томди" ширкатидан К.Касоковлар етакчи бўлган оилавий пудратчилар ҳам қувончли натижаларга эришишди.

Бу йилги қўзилатиш мавсумида Навоий вилояти қоракўлчилари алоҳида ўрнак кўрсатдилар. Ж.Букаев раҳбарлигидаги "Конимех", Ў.Кукенов етакчилигидаги "Сарибел", М.Эгамкулов раис бўлган Абай номли, шунингдек, "Қизилқум", "Оёққудуқ", "Нурота", "Қизилча" ва бошқа ширкат хўжаликлари чўпонлари ҳар юз бош совлиқдан 116-123 бошдан қўзи олиб, уларнинг 80-90 фоизини ўстиришга қолдирдилар.

ТАШАББУС

-Мамлакатимиз қоракўлчилигини ривожлантиришда Навоий вилояти хўжаликлари алоҳида ўрин тутади, - дейди "Ўзбек қоракўли" компанияси раиси Бастамкул Сайитқулов. – Бугунги кунда вилоят яйловларида компания тизимидаги қоракўл қўйларнинг қарийб 50 фоизи боқилмоқда. Бу йилги қўзилатиш мавсумида 503,4 минг бош совлиқдан 573,8 минг бош ёки ҳар юз бошидан 114 тадан қўзи олиб, унинг 80 фоизини ўстиришга қолдирдилар. Яққол тасаввур ҳосил қилиниши учун қуйидаги далилни келтириш ўринли: вилоят яйловларидаги қўйларнинг сони баҳорда 402,2 минг бошга кўпайди. Қашқадарё, Самарқанд вилоятлари қоракўлчилари ҳам навоийликлардан ўрнак олиб, ўз кўрсаткичларини яхшиладилар. Компаниямиз бўйича 1 миллион 107,3 минг бош совлиқнинг ҳар юз бошидан ўртача 104 бошдан қўзи олишга эришилди.

Мамлакатимизда қоракўлчиликни 2010 йилгача ривожлантириш бўйича дастур ишлаб чиқилган бўлиб, уни амалга ошириш юзасидан дастлабки қувончли натижаларга эришилмоқда. Ҳозирги пайтда тармоқда жун қирқиш, хашак тайёрлаш ва бошқа мавсумий тадбирларни ўз вақтида пухта ўтказиш чоралари кўрилиб, соҳани янада ривожлантириш учун сармоя киритиш бўйича амалий ишлар олиб борилмоқда. Буларнинг барчаси тармоқ тараққиётига хизмат қилади.

Муаттар ҒАФУРОВА

Жиззах шаҳридаги "Зилола текс" ҳиссадорлик жамиятининг 120 нафар ишчи ва хизматчилари мактаб ўқувчилари учун трикотаж кийим-кечак тайёрлаяпти. Шунингдек, Ички ишлар вазирлиги тендерида ғолиб чиқиб, вазирлик эҳтиёжи учун трикотаж маҳсулот ишлаб чиқаришни ҳам бошлади.

СУРАТДА: бичувчи Насиба Ризаева.

Илҳом ТЎРАЕВ (ЎзА) олган сурат.

ҲАЖМ ЭМАС, САМАРА МУҲИМ

Жомбой тумани "Машина трактор парки" ҳиссадорлик жамиятида техниканинг хизмат муддатини узайтириш мақсадида Республикада биринчилардан бўлиб янгича иш усулига ўтилди. Энди амалга оширилган иш ҳажми гектар ҳисоби билан эмас, техника мотори ишлаган соати билан ҳисобланмоқда. Бунинг афзаллиги шундаки, трактор ва комбайнлар беҳуда ҳаракат қилмайди, вақт, ёнилғи-мойлаш материаллари тежамкорлигига эришилади, самарадорлик ортади.

ИЗЛАНИШ

Масалан, МТП жамоаси 2001 йилда 4 фоиз самарадорликка эришган бўлсалар, янгича ҳисобга ўтилган 2002 йилда реңтабеллик даражаси 14 фоизга кўтарилди. Илғорлар тажрибасини оммалаштириш, буни бошқа турдаги корхоналарда ҳам қўллаш бўйича республика семинари ўтказилди.

Семинарда "Ўзагромашсервис" уюшмаси, республика Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги вакиллари, илмий текшириш институтлари олимлари, мутахассислари ва машина-трактор парклари раҳбарлари иштирок этдилар.

Бўлиб ўтган амалий ўқув семинари ҳали бу жараёнга ўтилмаган жамоалар вакилларида катта қизиқиш уйғотди. Улар Жомбой тажрибасини ўзларида қўллаш ниятида эканликларини айтишди.

Ҳамза ШУКУРОВ,
"Қишлоқ ҳаёти" мухбири.

Шошилинг!

"ЎзДЭУавто"
компанияси
"Асака" банки билан биргаликда
1 августгача автомобилларни
КРЕДИТГА сотишни бошлади

UZ-DAEWOO

Дастлабки бадал автомобиль қийматининг 60 фоизини ташкил этади, қолган 40 фоизи эса 2 йил давомида йиллик 20 фоиз ҳисобга олинган ҳолда тўланади.

Автомобиллар Сизларни расмий дилерларнинг салонларида кутмоқда

Автомобиллар ҳақидаги
ўз орзуингизни
рўёбга чиқаринг!

Деҳқон ва фермер хўжаликлари соҳиблари, Сизлар учун!

ПУРКАГИЧЛАР КЕРАКМИ?
МАРҲАМАТ!

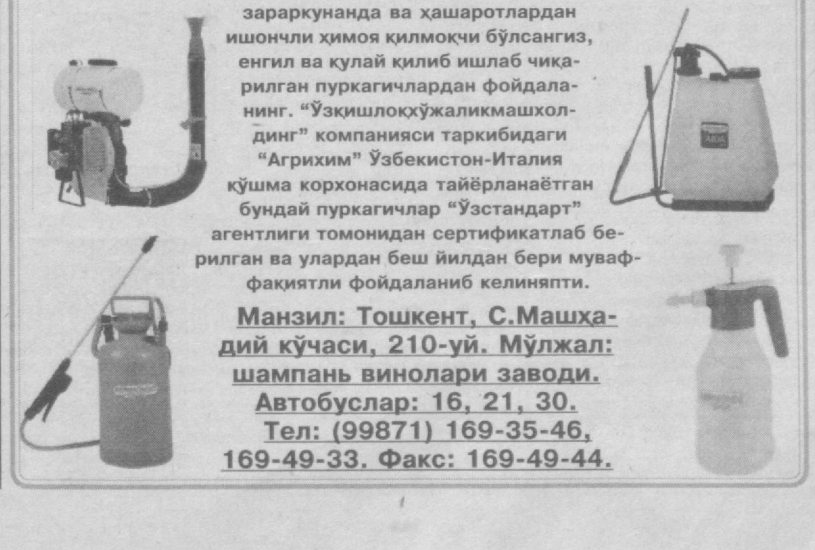

Боғлар, сабзавот пайкаллари, узумзорлар, иссиқхоналар ва шахсий ҳовли-жойлардаги дов-дарахтлар ҳосилини турли зараркунанда ва ҳашаротлардан ишончли ҳимоя қилмоқчи бўлсангиз, енгил ва қулай қилиб ишлаб чиқарилган пуркагичлардан фойдаланинг. "Ўзқишлоқхўжаликмашхолдинг" компанияси таркибидаги "Агрихим" Ўзбекистон-Италия қўшма корхонасида тайёрланаётган бундай пуркагичлар "Ўзстандарт" агентлиги томонидан сертификатлаб берилган ва улардан беш йилдан бери муваффақиятли фойдаланиб келиняпти.

Манзил: Тошкент, С.Машҳадий кўчаси, 210-уй. Мўлжал: шампань винолари заводи. Автобуслар: 16, 21, 30. Тел: (99871) 169-35-46, 169-49-33. Факс: 169-49-44.

ДАВР

ФЕРМЕРЛИК – ШИЖОАТ, ЯРАТИШ ДЕМАК

Ёзёвон туманидаги "Толқудуқ-97" фермер хўжалигининг 150 гектар ери бор. Ер соҳиби Адҳамжон Шерматов эса тиниб-тинчимайдиган йигит. Ўтган йил фермер 33 центнердан жами 327 тонна пахта, 120 тонна дон етиштириб давлатга сотди. Бундан мўмайгина даромад кўрилди.

Бугун далада иш қизғин. Ариқ-зовурлар четига кўчатлар дарахт қаламчалари экилаяпти. Дала шийпони оқлаб қўйилди. Ерлар текисланиб, чигит экиш ишлари ниҳоясига етказилмоқда.

60 гектарлик буғдой майсалари баравж ривожланмоқда. Шийпон атрофига эса 50 тупдан ортиқ арча ниҳоллари ҳам экиб қўйилган. Қилинган ишларни кўриб хаёлимиздан шундоқ фикрлар ўтди: "Ишбошилар талабчан, покизаликни севадиган бўлгач, ишлар шунақа зўр бўлаверади-да..."

Жаҳонгир ХОЛИҚОВ

ОШ СУЗСАК ЎРТАДА БИР НАСИБА КАМ, ҚУМСАЙМАН БИРОВНИ, АЛЛАКИМИМНИ...

МУРУНТОВНИ КАШФ ЭТГАН ОЛИМ

Ватанимиз неча минг йиллик тарихи давомида кўплаб олиму фузалоларни етиштириб берган. Ана шуларнинг муносиб издошларидан бири минералогия фанлари доктори, профессор, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган саноат ходими, марҳум Холмурод Каримовдир.

У Самарқанд вилояти Пахтачи туманида таваллуд топган.

Бўлажак олим мактабни тамомлагач, Тошкент Давлат политехника институти (ҳозирги Техника университети) нинг геология факультетига ўқишга кирди. Талабалик даврини ўқиш-ўрганиш билан ўтказган Холмурод Каримов устозлари эътиборига тез фурсатларда тушди. Айниқса, унинг чуқур таҳлил ва мулоҳазали илмий маърузалари академик Ҳосил Муҳаммедов томонидан юқори баҳоланди. Гап шундаки, олим бўлиш учун истеъдод билан бирга мушоҳада қила олиш салоҳияти ҳам керак. Буни яхши англаган тиришқоқ тадқиқотчи олий ўқув юртини тамомлагач, йўлланма билан Мурунтовга юборилди. Зарафшон, Мурунтов, Учқудуқ, Кўкча шаҳар ва шаҳарчаларини дунёга танитиб турган кўплаб конларни кашф этишда фаол қатнашди.

Ўз мутахассислиги бўйича изланиб, минералогия фанлари номзоди илмий даражасига эга бўлган Холмурод Каримов 1972 йилда Ўзбекистон Геология вазирлигининг етакчи мутахассислигига тайинланди. Шу билан бир қаторда Собиқ иттифоқ фанлар академиясининг Сибир бўлими билан ҳамкорликда иш олиб боради. Олтин, уран ва бошқа қимматли маъдан конларини қидириб топишда фаол қатнашди. Рус олимлари ҳурматини қозонади.

Олим 1985 йилда геология-минералогия фанлари доктори, профессор унвонига эга бўлди. Тошкент Политехника институтида ўзбек ва рус тилларида маърузалар ўқиди. "Ўзбекистон геология журнали" таҳририятига аъзо қилиб сайланди. Шу билан бирга баъзи давлатларнинг фирмалари билан ҳамкорликда тадқиқотлар олиб борди. Ўзбекистон миллий истиқлолни қўлга киритгандан сўнг олимнинг фаолияти янада ривож топди. У Тошкент давлат техника университетида геология кафедраси мудири, Ўзбекистон табиий фанлар академиясининг илмий котиби ва Вазирлар Маҳкамасининг Ер ҳақида Олий аттестация кенгашининг раиси лавозимларида ишлади. Шу йилларда ҳам илмий изланишларини изчил давом эттирди. Туркияга уюштирилган сафарда республикамизнинг маъданшунос олимлари делегациясига раҳбарлик қилди. У ерда бир неча муҳим масалаларда турк олимлари билан ҳамкорлик қилиш хусусида келишиб қайтди. Афсуски, бу Холмурод Каримовнинг сўнгги сафари бўлди...

Улкан салоҳиятли олимнинг фан соҳасидаги хизматлари ёш авлод камолотида катта мактаб вазифасини ўтайди. Унинг илмий кашфиётлари, юзлаб мақолалари, рисолалари ва дарсликлари келгусида ҳам ўзбек, ҳамда жаҳон геология ва минералогия фанининг ривожида муҳим манба бўлиб қолиши, шубҳасиз.

Лазизжон БАҲРОНОВ

ШИКАСТА ЮРАК

Тошбой ака Арзиқулов ҳаёт бўлганларида бу йил 80 ёшга кирардилар. Афсуски...

Ўша кечаси Тошбой аканинг юраги яна хуруж қилди. Худди пичоқ қадалгандек санчиб-санчиб оғриди. Нафаси қайтиб, анча безовта бўлди. Тинчлантирувчи дориларни ичиб, кечаси аллamaҳалда уйқуга кетса-да, тонг пайти уй-ғониб далага шошилди.

-Бугунча қўйинг, шу ишингизни, ахир мазангиз йўқ, дам олинг, - зорланди турмуш ўртоғи Узоқ опа.

-Бўлмайди онаси. Шамолни қара. Тезроқ чигит экмасак ютқазамиз. Мендан хавотир олма. Ишни ташкиллаштириб, тезда қайтаман.

Хуллас, Тошбой ака ўз билганидан қолмади. Қадрдон даласига йўл олди. Участкага эндигина етганида яна юраги санчди. Оғриқнинг зўридан икки букилиб, бир амаллаб отдан тушди. Аъзоларнинг саломига бош ирғаб зўрға алик олди-ю, шилқ этиб йиқилди... Инфаркт...

Меҳнаткаш, асл деҳқон, ажойиб инсон 56 ёшли Тошбой Арзиқулов шу тарзда бу дунёни тарк этди. Ўшандан буён 24 йил ўтди. Қанча сувлар оқиб кетди. Бироқ, Иштихон туманидаги Навоий номли хўжалик бригада бошлиғи Тошбой Арзиқулов ҳамон одамларнинг ёдида. Кўпчилик қалбида у кишидан нурли хотиралар қолди.

Узоқ йиллар раҳбарлик лавозимларида ишлаб, ҳурмат-эътибор, обрў қозониб, бугун қарилик гаштини сураётган Тўрақул ака Йўлдошев шундай хотирлайди:

-Тошбой ака қисқа умри давомида кўп эзгу ишлар қилди. Умрининг ярмидан кўпини пахтачилик соҳасига бағишлади. Қарийб йигирма йил бригадага саркорлик қилди, агроном бўлиб ишлади, колхоз раисининг деҳқончилик ишлари бўйича ўринбосари бўлиб фаолият кўрсатди. Айниқса, у бригадирлик қилган йилларида асл деҳқон, матонатли инсон эканини намоён этди. Шу боис, у қатор орден ва медаллар соҳиби бўлган. Турли кўргазмаларда олтин ва кумуш совринларни қўлга киритган. У киши сергайрат, тиниб-тинчимас, меҳнатсевар инсон эди.

Тошбой Арзиқуловнинг ўғли, "Ўзагросуғурта"нинг Самарқанд дирекцияси директори ўринбосари Даноқул Тошбоев эса ўкинч билан шундай дейди:

-Отам раҳматли оилавий ҳаётда ҳам бахт топган инсон бўлган. Ўз ишига иштиёқ билан ёндошганлиги боис, доимо кўнгли тўқ эди. Фақат отамнинг қалбида бир армон бор эди. Шу армон туфайли унинг қалби зада бўлган, юрагининг хасталиги ҳам шундан деб ўйлайман. Отамнинг отаси Арзиқул бобом бир умр ҳалол меҳнат қилиб, колхоз тузиш ишларида фаол қатнашиб, оддий колхозчиликдан хўжалик раислигигача кўтарилган. Ўтган аср 30-йилларидаги коллективлаштиришнинг не-не машаққатларини бошидан кечирган. Кечаю кундуз жон куйдириб, меҳнат қилиб, эл-юртга танилган. Колхозчиларнинг иккинчи съездига қатнашиш бахтига мушарраф бўлган. Медал, патефон ва бошқа қимматбаҳо совғалар билан мукофотланган.

Нима бўлади-ю, ана шундай иззат-эътиборга сазовор бўлган Арзиқул бобо ҳеч бир сабабсиз Акмал Икромовчи, Файзулла Хўжаевчи, ҳатто Троцкийчи сифатида қораланиб, узоқ муддатга қамалади. Ўшанда Арзиқул бобомга бўлган бундай ноҳақликни кўрган отам Тошбой Арзиқуловнинг қалби лат ейди. Ҳар доим отам бизларга бобом билан боғлиқ оғриқли хотираларни сўзлар эканлар, кўзларига ёш олиб:

-Бутун умр ҳалол ишлаб, халқ душмани бўлиб кетганига ҳамон ҳайронман. Менинг отам сталинча репрессия қурбони бўлди, - деб ўксинардилар.

Дарҳақиқат, биз Иштихонда бўлиб,қариялар билан суҳбатлашганимизда, Тошбой отанинг тенгдошлари бир гапни қайта-қайта таъкидладилар:

-Тошбой Арзиқуловни кўпчилик раҳбарлар, аниқроғи ўша пайтлардаги райкомнинг биринчи котиблари хўжаликка раис этиб тайинлашга кўп уринишди. Бироқ, ҳар доим рад жавобини олишди. Тошбой Арзиқуловга отаси Арзиқул Ўсаровнинг қамалганини кимдир юзига солаётгандек туюларди. У отаси билан фахрланарди. Айни пайтда унинг ноҳақ айбланиб, қатағон қурбони бўлганини эслаб, кўп куйинарди. Юрагининг хасталиги ҳам шундан эди.

Ҳа, Тошбой аканинг қалби қатағондан азият чекиб, зада бўлган эди. Лекин у айримларга ўхшаб, тушкунликка тушмади. Аксинча, ҳалол, фидокорона меҳнати билан элу халқига хизмат қилди. Ҳозир Иштихонда Тошбой акани фахр ва ифтихор билан эслайдиган шогирдлари, издошлари кўп. Унинг фарзандлари ва набиралари ҳам бугунги кунда турли жабҳаларда ҳалол меҳнат қилиб элга таниляпти.

Мамадиёр ЗИЁДИНОВ, "Қишлоқ ҳаёти" мухбири.

ОТ ИЗИНИ ТОЙ БОСАР...

Одатда қилинган савоб ишлар киши оламдан ўтгандан кейин тез-тез тилга олинади. "Фалончи яхши одам эди", "фидойилигига тан берардим", "мард киши эди", "қўлидан келган ёрдамини ҳеч кимдан аямасди..." деймиз афсус билан.

Қаердадир янги бино қурилади. Ҳамма хурсанд. Вақт ўтади, бино эскиради. "Эски бино кимга наф келтиради?" дейишади-ю, уни бузиб ташлашади. Унинг ўрнида эса янгиси пайдо бўлади. Энди ҳамма уни мақтайди. Чиройли, қулай қилиб қурилганини гапиради. Ҳеч ким эски бинони ёдга олмайди. Ҳеч ким унинг хизматларини, қанчадан-қанча кишилар учун бошпана бўлганини эсламайди. Лекин инсон эски бино эмас. Шундай кишилар борки, таъбир жоиз бўлса, эзгу амаллари билан, бу дунёда ўзларига ҳайкал қўйиб кетишади. Уларнинг ҳаёти мангулик шуъласига ўхшайди.

Сурхонлик Алибой Бўтаевнинг номини кўпчилик ҳурмат билан ёдга олади. Зеро, у ўз умрини юрт равнақи учун бахшида этганди. У сўнгги йилларда мамлакатимизда янги очилган ерларга сув чиқариш, турар-жойлар, мактаблар, шифохоналар, дам олиш масканлари, оромгоҳлар, ўқув даргоҳлари ва турли идоралар биноларини барпо этишда фаол хизмат қилган. Меҳнат фаолиятини Сурхондарё вилоятининг 34-сонли Шўрчи қурилиш-таъмирлаш корхонасига қарашли участкаларидан бирида оддий ишчиликдан бошлаган Алибой Бўтаев ҳаёти давомида турли лавозимларда меҳнат қилди. Республика ишлаб чиқариш Давлат ширкат қурилиш бирлашмаси раисининг биринчи ўринбосари вазифасида ишлаб юрган кезлари ҳам, Олтинсой туман ҳокими лавозимида фаолият кўрсатган йилларда ҳам фидойи ва сергайрат раҳбар сифатида жамоа орасида ҳурмат-эътиборга сазовор бўлди. У қаерда ва қайси лавозимда бўлишидан қатъи назар, ўзига юклатилган ҳар қандай вазифани сидқидилдан беками кўст уддалашга интиларди ва бошқаларга бу борада ўрнак бўла оларди.

Унинг раҳбарлигида амалга оширилган эзгу ишларни санайверсак, адоғига етиш қийин. Бунёдкорлик борасида меҳнат қилган Алибой Бўтаев Ҳазораспдаги "Мерседес-бенц", Аскадаги "ЎзДЭУавто" автомобиль заводлари, Боёвутдаги йирик тўқимачилик комбинати қурилишларида ҳам бевосита иштирок этган эди. Сурхонни қадам-бақадам кезиб чиққан, воҳанинг гуллаб-яшнашида, боғу-бўстонга айланишида ўз ҳиссасини қўшан инсоннинг шижоатига кўпчилик тан берган эди.

Афсуски, бугун Алибой Бўтаев бугун орамизда йўқ. У киши анча йиллар оғир хасталикдан азоб чекиб яшади. Кучли иродаси, келажакка бўлган ишончи туфайли касалликни ҳам писанд этмас эди. Аммо 1998 йили у киши оламдан ўтди. Бироқ кундан-кунга қад ростлаётган осмонўпар биноларy замонавий турар-жойлар ҳақида гап кетгудек бўлса, қурувчи ҳамкасблари беихтиёр Алибой Бўтаевнинг иш услубини, тажрибасини эсга олишади. Бирга ўтказган яхши кунларини хотирлашади. У киши кўрсатган йўл-йўриқларга амал қилишади.

Юртимиз ривожи, порлоқ келажаги йўлида Алибой Бўтаевнинг фарзандлари ҳам бугун оталарининг изидан бориб, у кишининг ишини давом эттиришмоқда. "От изини той босар" деганлари шу бўлса керак-да. Демак, унинг ғайрату шижоати фарзандлари тимсолида бардавом эканлиги, шубҳасиз.

Шавкат ОРТИҚОВ, "Қишлоқ ҳаёти" мухбири.

СПОРТ ОЛАМИДА

ПРОКУРОР КУБОГИ УЧУН

Самарқанд шаҳридаги "Динамо" ўйингоҳида ёш ҳаваскор футбол жамоалари ўртасида вилоят прокурори кубоги учун мусобақа бўлиб ўтди.

Унда иштирок этган ўрта махсус касб-ҳунар ва халқ таълими тизимидаги муассасалар жамоалари ўртасидаги баҳсларда омад Жомбой туманидаги болалар ва ўсмирлар футбол мактаби футболчиларига кулиб боқди ва улар кўчма кубок билан тақдирландилар.

"РЕАЛ"НИНГ ҒАЛАБАСИ

Мадриднинг "Реал" ва Италиянинг "Ювентус" клублари ўртасида кечган Чемпионлар лигасининг ярим финал босқичи дастлабки учрашуви 2:1 ҳисобида "Реал" фойдасига ҳал бўлди.

Биринчи бўлимнинг 21-дақиқасида бразилиялик Роналдо ҳисобни очган бўлса, 73-дақиқада Роберто Карлос мадридликларга иккинчи голни туҳфа этди. Лекин Дэвид Трезегенинг 45-дақиқада "Реал" дарвозасига киритган ягона голи орадаги фарқнинг қисқаришига хизмат қилди. Жавоб учрашуви эса 14 май куни бўлиб ўтади.

БЕКХЭМ - ЭНГ БОЙ СПОРТЧИ

"Франс футбол" журнали эълон қилган энг бой спортчилар орасида биринчи ўринни Англия терма жамоаси аъзоси, "Манчестер Юнайтед" клуби ярим ҳимоячиси Дэвид Бекхэм эгаллади.

Унинг бир йиллик даромади 16,9 миллион АҚШ долларини ташкил этади. Гарчи, Мадриднинг "Реал" клуби аъзолари Зидан ва Роналдоларнинг ойлик маошлари Бекхэмникидан кўп бўлса-да, лекин уларнинг йиллик даромади инглиз футболчисиники даражасида эмас. Дэвиднинг мўмай даромад топишига турли хил компаниялар маҳсулотларини реклама қилиш борасида ҳамкорлик қилиши ҳам муҳим ҳисса қўшади.Шунингдек, Дэвид Бекхэм "Манчестер Юнайтед" клубида фаолиятини давом эттиришни маълум қилди.

КЛИЧКО ЛЬЮИС БИЛАН УЧРАШАДИ

Украиналик боксчи Виталий Кличконинг промоутери Клаус-Петер Колнинг маълум қилишича, Кличко британиялик Леннокс Льюис билан жорий йилнинг декабр ойига қадар жанг ўтказади.

Бу ҳақда Льюис вакиллари билан узоқ музокаралар олиб борилганидан сўнг, ҳозирда шартнома имзоланиши кутилмоқда. Кличконинг ўзи эса бу ҳолни "жаҳон чемпиони билан жанг ўтказиш ҳар қандай боксчи учун катта муваффақият", дея изоҳлаган.

КАСПАРОВ МУКОФОТ СОҲИБИ

Россиялик халқаро гроссмейстер Гарри Каспаров шоҳмот бўйича таъсис этилган "Оскар" мукофотининг бешинчи бор соҳиби бўлди.

"64-шоҳмот кузатуви" журнали ўтказган сўровномада дунёнинг 60 давлатидан иштирок этган ОАВ ходимлари, мураббийлар ва ҳакамлар кўпроқ Каспаровга овоз берганлар ва Каспаров 3802 балл тўплашга муваффақ бўлган. Бундай мукофот учун саккиз маротаба сўровнома ўтказилиб, унинг бештасида мукофотга Каспаров муносиб кўрилган бўлса, икки бор ҳиндистонлик Вишванатан Ананд, бир марта яна бир россиялик гроссмейстер Владимир Крамниклар лойиқ топилган.

Имомали УЛФАТОВ тайёрлади.

Тошкент вилояти Зангиота туманидаги "Нафосат" масъулияти чекланган жамияти тугатилади. Даъволар эълон босилган кундан бошлаб икки ой давомида қабул қилинади. Тел.: 8-294-46730.

Халқаро Шароф Рашидов фонди Марказий кенгаши, хорижий ва вилоят бўлимлари жамоалари атоқли давлат ва жамоат арбоби, таниқли адиб Шароф Рашидовнинг умр йўлдоши
ХУРСАНОЙ АЯнинг
вафоти муносабати билан унинг оила аъзолари ва яқинларига чуқур таъзия билдирадилар.

УЛУҒ ШОИР ҚАДАМЖОЛАРИ

(Боши 1-бетда)

Ўша кунлари Наманганга келган Ғафур ака ҳам бу хусусда тайинли бир гап айтмади. Лекин Тошкентга борган ижодкорлардан бири ғалати гап топиб келди, яъни Ғафур Ғулом:

-Алихонга айтиб қўйинглар, Машраб наманганлик, албатта, - деб юборибди.

Бу бир тарафдан улуғ шоирнинг илмий баҳсларга, манбаларга асосланган ҳолда масъулият билан ёндашганини кўрсатса, иккинчи томондан бу ўзгалар фикрига нисбатан юксак ҳурмати ифодаси эди...

Раҳматли олим ва шоир Нуриддин Бобохўжаевнинг айтишича, Наманганда Ғафур Ғуломнинг юзлаб дўстлари, ҳамнишинлари, улфатлари бўлган. Уларнинг бири вилоят ва туман раҳбари бўлса, бошқаси оддий деҳқон, новвой ё ҳолвапаз бўлган. Наманганлик носфуруш Қизил чопон ҳам шоирнинг улфати эди.

-Қизил чопонга салом айтинглар, - дея тайинлар экан шоир. Бир гал:

-Башарти Тошкентга бориб Ғафур Ғуломни йўқлагиларинг келса, менга бир шампан, Қизил чопоннинг носидан зўр совға йўқ, - деган экан.

Гап буюк алломани кашандаликда айблашда эмас, албатта. У зотнинг халқ билан ҳамнафаслигини эътироф этиш.

Наманган туманидаги "Соҳибкор" (собиқ Тельман номли) ширкат хўжалигининг номдор раиси марҳум Юнусали Йўлдошев (1912-1977) ва шу жамоадаги бригадир, мироб, ҳайдовчи, деҳқонларнинг аксарияти академик шоир билан оға-ини тутинган эдилар. Уларнинг хонадонига, хўжаликка қарашли боққа Ғафур Ғулом кўп бор қадам ранжида қилганди.

-Шарифахон қизим (ҳозир 42 га кирди) манави эварамдай жажжигина эди, - дейди Ю.Йўлдошевнинг рафиқаси Саломат ая, - Ғафуржон ака, Муҳаррам опа жуда кўп келишарди. У киши ош қилган ўчоқлар бузилиб кетди, қозон билан капгирни ҳамон ишлатамиз. Ғафур Ғулом бировга ўт қалатмасди, "ош бузилади" дерди ва ўзи толнинг тарашасини ўчоққа тиқарди. Раис раҳматли оқ пиёзни хушламаганлари учун уйда қизил пиёз ишлатардик. Паловга уннаётган Ғафур Ғулом оқ пиёз сўрагач, хўжайиним Иброҳимжон ҳайдовчини бозорга жўнатадиган бўлдилар.

-Ўзим танлаб олмасам бўлмайди, - деганча шоир ҳам бозорга йўл оларди.

Кейин ошнинг мақтови кучайиб кетди:

-Намангандан жамийки деҳқону тракторчи, боғбону мироб, аравакашу ҳайдовчининг ҳиссаси қўшилиб ширин бўлди-да, - деди шоир. – Нимага десангиз, тракторчи ер ҳайдаган, деҳқон эккан, парваришлаган, мироб сув берган, боғбон ўтин етиштирган, аравакаш ташиб келган.

Раҳматли раис ҳам аскияни давом эттирарди:

-Ие, бозордаги паттачини айтмадингиз-ку, униям ҳиссаси бордир?

-Албатта, - куларди Ғафур ака. – У ёғидан келсангиз, бунда у қозонни қуйган дегрезнинг, капгир ясаган темирчининг, лойдан товоқ пиширган кулолнинг, ўчоғингизни қуриб кетган устанинг ҳам улуши бор.

-Одамни жуда қадрлайдиган, беғубор киши эдилар, Аллоҳ у кишидан рози бўлсин, - дея сўзида давом этди ая. – Тошкентга бориб уйларидаям кўп бор туз тотганмиз, Муҳаррам опам бизни ўтқизгани жой топмасдилар.

Самсоқжон бува Отабоев Ғафур Ғулом ҳақидаги хотираларини шундай ҳикоя қилади:

-Раҳматли Иброҳимжон Мамажонов иккаламиз Юнусали ака (раис)нинг "ЗИМ"ини галма-галдан минардик. Ғафур Ғуломнинг Бешёғочдаги ҳовлиси қатнайвериб ўз уйимиздай бўлиб кетганди. 1963 йили раис билан қандайдир мажлисга бориб, тўғри Ғафур аканикига қўнгандик. Бу уйдан ҳар кун камида 10-15 та меҳмон узилмасди. Кечга бориб менинг тобим қочди.

-Мустафо, - деди мезбонимиз шофёрини чақириб. – Аянгга айт, мени хонамга жой қилсин, Самсоқни ётқизиб қўйинглар.

-Кетаман, - дедим, иситмам баланд эди.

Раҳматли койиб берди:

-Уйимга соппа-соғ келиб, касал бўлиб кетаркансанми? Кетиб бўпсан! Борсам бошига кўтарадиган наманганликлар олдида мени ёмонотлиқ қилмоқчимисан? Ҳамма Ғафур Ғуломга нима бўлган демайдими?

Бирпасда дўхтир етиб келиб, "қимирлатмайсизлар" деди. Ғафур ака ўзи ижод қиладиган хонада бир неча кун ётиб қолдим. Худонинг берган куни уч маҳал дўхтир келади, қарайдиган Муҳаррам аянинг ўзлари. Раҳматли ўғиллари Мирзо Улуғбек, қизлари Олмосхон, Тошхонлар бениҳоя хушфеъл, меҳрибон одамлар эканини ўшанда билгандим. Мусофирчиликда эканимни ҳам билмасдим, Ғафур ака кўчадан кирибоқ сўрарди:

-Самсоқ дурустми, дўхтир келдими, қарадиларингми? – у киши пешонамни ушлаганда қўллари қайноқ, кўзлари меҳрли бўларди.

Самсоқжон буванинг кўзларида ёш ғилтиллади:

-У кишини худо раҳматига олган бўлсин!

Чортоқликлар кекса деҳқон Юсуфжон Бобохоновни Ғафур Ғуломнинг ўғли дейишади. Сабаб:

-Бир гал колхознинг боғида (ҳозир "Эркин" хусусий санаторийси бўп кетди) суҳбатлашиб ўтирган эдик. Кўчқорвой деган боғбон ҳар бири Қуванинг анноридай келадиган шафтоли олиб келди, - дейди у шоирнинг ташрифларидан бирини эсга олиб. – Мен тарвузни коса қилдим.. Битта шафтолини еган Ғафур ака қўлини артди-да, ёзишга киришди. Бирпасда тайёр бўлган ўша шеърдан мана бу тўрт қатори ҳамон ёдимда қолган:

Лўдка дедим тарвузингни бир палласин,
Эру хотун дарёларда сузса бўлур.
Палахмонтош шафтолингни ҳар донаси,
Отса агар, кўрғонларни бузса бўлур.

...Наманганда Ғафур Ғулом билан боғлиқ бу каби хотираларнинг адоғи йўқ, аммо бари унутилиб бормоқда. Нега? Ана шу саволга жавоб ўрнида бир мулоҳаза: Кавказорти томонларга йўли тушган одам ҳар қадамда учрайдиган тошлавҳаларни эсласин. Бирида Грибоедовнинг, бошқасида Пушкиннинг, яна бировида Лермонтов ёхуд Толстойнинг номи битилган. Аксариятини ўқиб, уларнинг таржимаи ҳолининг арзимас нуқтаси ушбу манзил билан шунчаки боғлиқ эканини англайсиз. Ҳатто, Железноводск шаҳрида ярадор бўлиб қайтаётган Лермонтов 1841 йили бир кечагина тунаб ўтган уйнинг ташқи деворига шу кичкина воқеа ёзиб қўйилибди.

Наманганда эса ҳали қайд этилмаган бундай адабий қадамжолар тўлиб ётибди. Ғафур Ғулом Наманган истироҳат боғида бир неча марта бўлган, "Бешчинор" чойхонасида шаҳарнинг зиёлиларию чапанилари билан чойхўрлик қилган, қайиқда кўлни айланган, шоир тунаган меҳмонхоналар, ҳордиқ чиқарган сиҳатгоҳлар, қадами теккан хонадонлар... Бугинамас, НамангандаАбдулла Қаҳҳор, Мақсуд Шайхзода, Зулфия, Шароф Рашидов ва бошқа улуғларимизнинг қадамлари етган жойлар талайгина. Ҳатто, Норин дарёси устида Абдулла Қодирий назари тушган эски кўприк, "Меҳробдан чаён" қаҳрамонларидан бирига прототип бўлган, адиб шахсан таниган Атиркон чол ҳақидаги хотиралар бор.

Алқисса, Ғафур Ғулом таваллудининг юз йиллиги шунчаки бир шоирнинг юбилейини нишонлаш эмас. Улуғ мутафаккир, буюк алломанинг ва албатта миллий адабиётимизнинг, ўзбек назмининг улуғ тўйи. Шу баҳонада ана шундай тарихий жойлар аниқланса, аҳамиятлироқлари рўйхатга олиниб, ҳалигидай хотиралавҳалар қўйилса, айни муддао бўлур эди. Бундай қадамжолар ҳам ёшларимиз учун маънавий тарбиянинг муҳим омили, кечаги кунимиз нурли сиймоларини истиқлол замони одамларининг онгига, шуурига етказишда муҳим қадам бўлади, десак муболаға бўлмайди.

Рустамжон УММАТОВ, "Қишлоқ ҳаёти" мухбири.

Бош муҳаррир Ўткир РАҲМАТ

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ: Саид АҲМАД, Ағитай АДИЛОВ, Комилжон МАМАЖОНОВ, Суннат САЙДАЛИЕВ (Бош муҳаррир ўринбосари), Ҳабиб ТЕМИРОВ (Бош муҳаррир биринчи ўринбосари), Ғафур ШЕРМУҲАММАД (масъул котиб), Озод ШАРОФИДДИНОВ.

МУАССИСЛАР: Ўзбекистон Республикаси Агросаноат комплекси таркибидаги ҳамда шу тармоққа дахлдор вазирликлар ва идоралар

ТЕЛЕФОНЛАР: Қабулхона – 136-58-83, 133-09-93 (факс), 133-40-87 (факс), бош муҳаррир ўринбосарлари – 133-16-27, 133-44-43, котибият - 136-56-30. Ижодий гуруҳлар: 136-54-44, 136-56-21, 136-56-25, 136-54-42.

ВИЛОЯТ МУХБИРЛАРИ: Қорақалпоғистон Республикаси – 8-361-58-512-17; Андижон - 8-374-2-25-32-23; Бухоро - 8-365-22-648-22; Жиззах - 8-372-22-648-72; Навоий - 8-436-22-588-56; Наманган - 8 - 369-43-311-81; Фарғона - 8-373-61-221-97; Самарқанд - 8-366-233-00-52; Сурхондарё - 8-376-46-526-61; Сирдарё - 8-367-225-41-73; Тошкент - 8-371-136-56-21; Хоразм - 8-362-22-623-50; Қашқадарё - 8-375-22-517-65.

Реклама ва эълонлар бўлими телефони: 133-44-43, 136-58-83.

МАНЗИЛИМИЗ: 700083, Тошкент, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй

Реклама ва эълонлар матни учун буюртмачи жавобгар

Навбатчи: А.КАРИМОВ

Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитаси томонидан 2002 йил 18 февралда № 00694-рақам билан рўйхатдан ўтказилган.

Газета сешанба, пайшанба, жума кунлари чиқади

E-mail: kishlokhayoti@yahoo.com

Буюртма Г-381, ҳажми 2 босма табоқ.

Офсет усулида босилди, қоғоз бичими А-2.

Босишга топшириш вақти: 21.00. Босишга топширилди: 21.00 Адади 18 236

Газета таҳририятнинг ўзида компьютерда терилди ва саҳифаланди.

"Шарқ" нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида босилди. Манзили: "Буюк Турон" кўчаси, 41-уй.

1 2 3 4 5 6